

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-basáboz petít sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitász petít sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

STAUBER JÓZSEF

Szerda, március 27.

Mal számunk főbb közleményei:

Justh Gyula és Vázsonyi Vilmos haragja.
Az aradi vezérigazgatók a pénzügyi helyzetéről.
A miniszterelnök tárgyalása.
Szilvák Imre végrendelete.
Öngyilkos fővárosi bankigazgató.
Áthumanizmus az iskolában.
Az aradi főreáliskola gyorsíró-körének jubiláris
ünnepsége.
„Nők Otthona” Aradon.
Báráz István bajnoka.
Automobilos bankrablók.
Tíz turista halála a hóvihar alatt.

A pénzkrisis és az aradi bankok.

Arad, március 26.

Pénzválság közepén vagyunk. A drága pénzt fölváltotta az a pénz, amelyik — nincs. A hitelnyújtás megáll. A mi tőke a bankokban még leköltve nincsen, visszahúzódik és a még rosszabb helyzetre számítva, készenlétben áll. Ehhez járul, hogy hivatott és hivatlan beszél a küszöbön álló veszedelmekről, várható pénzügyi borzalmakról, amelyek feketeségükben fölülmulják a még emlékezetes 1907. évi szorultságot. A jövődőlgetések hatása alatt már bekövetkezett az ideesség, amelytől az emberek elvesztik fejüket. Mindenütt bajokat sejtnek; az óvatosság a szélső önzésbe megy és nem törődik azzal, hogy milyen károkat okozhat; az emberek semmihez se mernek fogni, mert nem tudják, hogy holnap nem fogják-e előlük elzárni a forrásokat, amelyek eddig bőven bugyogtak a számukra:

szóval, már a pánik előhangulatába jutottunk.

Minden veszedelem idejében a felelősség nemcsak azokra hárul, akik azt okozták, hanem azokat is illeti, akiknek módjukban van segíteni, csillapítani azt. A tüznél nem lehet azt mondani: hadd károsodjék a gazda, aki zsuppal fődte a házát, el is mulasztotta bebiztosítani, — hanem emberi kötelessége mindenkinek az oltás, már azért is, hogy a tűz mások házára ne csapjon át, akik még kevésbé hibásak.

Ez a felelősség most a hitelkrisis idején az aradi nagy pénzügyi intézetekre torlódik, amelyeknek alkalmuk van jelét adni: vajjon egyszerű üzleti vállalkozások-e, vagy pedig valósággal a gazdasági életnek hasznos, üdvöslaktorai. A közönség fölruházta a pénzügyi intézeteket azzal a fegyverrel, amely a válságos viszonyokkal szemben is a lehető függetlenné, önállóvá teszi őket. Ez a fegyverzet: a nagy alaptőke, amelynek szervezésében, növelésében a tőkefelemelések hosszú során át a közönség bizalmát és szinte lelkes támogatását élvezték a pénzügyi intézetek, úgy, hogy e tekintetben az aradi nagy bankok a vidéki pénzügyi piac első sorát foglalják el.

A nagy tőkék azonban nemcsak hatalmat jelentenek, de kötelességet is azokra, akikre a tőkét bízta, s akik azok fölött rendelkeznek. Most, komoly helyzet idején, ez a kötelesség azt követeli: hassanak minden erejükkel oda, hogy Arad és környékének

pénzügyi válság hatásait minél kisebb mértékben szenvedje el. Természetesen: minden intézetnek első sorban a maga érdekeit, a részvényesei és betevői által rábizott tőkék épségét kell védeni. De ezzel a hivatással épen nincs ellentétben az, hogy a pénzügyi intézetek — az adósra is vigyázzanak. A leghitelképesebb adóst is bajba döntheti és fizetéseképtelenné teheti, ha hitelének prolongációját megtagadják, ha olyan törlesztést, vagy fedezetet kívánnak tőle, amelyet egyszerűen megadni képtelen, vagy ha a teljes elzárkózás álláspontjára helyezkednek vele szemben. S ha az adóst megrontják, veszedelembbe jut a kihatározások tőkéje is.

Pénzügyi dolgokban, anyagiakban az erkölcsi igazságoknak, elméleteknek értéke nincs. Ha lenne, vitakozni lehetne afelől, vajjon jogosultak-e azok a rendkívüli fedezetkövetelések, beváltásra szorítások, amelyek válságok idején néhol követelni szoktak. A hitelező hiába állítaná, hogy az adós ne vállaljon olyan fizetési kötelezettséget, amelynek egyszerűen megfelelni nem tud, vagy amelyre szükség esetén fokozottabb biztosítékot nem szolgáltatathat. Mert a mikor a bank a kölcsönt adta, számított arra is, hogy azt egy, két, sőt huszszor is prolongálni fogják s beérte annyi fedezettel, mint amennyit kapott. Ha már most olyan idők következnek, amikor a prolongáció terhe válik s a fedezetnek ideig-óráig csökken az értéke, akkor, amíg csak

A három nevelési tényező.

(Család, iskola és élet.)

(Burián János főgimnáziumi igazgatónak az aradi királyi főgimnázium március 25-én tartott szülői értekezletén előadott értekezésének rövid kivonata.)

Soha jogosultabban, égetőbben nem merült fel a szülői ház és iskola együttműködésének kérdése, mint ma, amidőn több oldalról hangzik az a panasz, hogy az iskola nem nevel a gyakorlati életre; a szülői és a társadalom minden nevelési és tanítási hibáért az iskolát teszi felelőssé. Pedig a nyilvános oktatás ellenégei is elismerik, hogy a mai középiskola magasabb színvonalon áll, mint a régi: tanterve korszerűbb, oktatási módszere tökéletesebb, tanárok pedagógiai képzettsége jobb. Mi lehet mégis ennek a sok panasznak az oka? A modern iskolai nevelés elégtelenségében remélhetjük azt az okot, hanem azon nevelési tényezők befolyásában, amelyek az iskolán kívül hatnak a fiatalokra: a szülői házban és életben. A vádak és panaszok tehát nemcsak az iskolát egyedül érik, hanem a nevelésben való társait is. *Peccatur intra muros et extra muros!*

Nagyon régi igazság az, hogy az iskola és a család munkája között harmonikus kapcsolatnak kell lenni. A közoktatási kormányok erre mindig gondot is fordítottak, Apponyi Albert pedig egyenesen utasította a tanintézeteket, hogy tartassanak fenn kapcsolatot a szü-

lőkkel, utalva az iskola nevelő munkáját sok tekintetben veszélyeztető befolyásokra és káros jelenségekre. Ma már minden magyar középiskolában hetenként legalább egyszer fogadó órákat tartanak a tanárok, hogy a szülőkkel a gyermekek előmenetelére és viselkedésére vonatkozó észrevételeiket közölhesék és így jobban belepillantsanak a tanulók lelki világába. Sajnos a szülők még ma is csak gyéren, ünnepélyes alkalmakkal és leginkább klasszifikáció előtt látogatják a fogadó órákat, pedig a tanárok és igazgatók mindig szívesen látják őket. Ugyanezt a célt szolgálja a mai szülői értekezlet is, amelyen felvilágosítani óhajtom a szülőket a három nevelési tényező: család, iskola és élet befolyásáról.

Az iskola hibáival röviden végezhetek; legnagyobb hiba a túlszűkítés, a többi mind abból ered, hogy az iskola is emberi intézmény. A tanítás intenzívebbé akkor válhat, ha majd mi is elérünk oda, ahol például Németország középiskolái vannak. A német középiskola egy-egy osztályában 25—30 tanulóval oktat a tanár, míg nálunk 60—70 tanuló van egy osztályban, ami megnehezíti az intenzív oktatást.

A szülői ház a másik nevelési tényező. Nem hallgathatunk el, hogy soha nem volt kedvezőlenebb a családi és társadalmi szellem a nevelés munkájára, mint ma. Ez a temérdek hiba forrása. Minden nevelésnek alapja a szeretet, de a szeretet magában még nem nevel és igen sok szülő szeretetével csak vak ve-

zetője a világtalannak. A szülői ház sok esetben csak igen későn kezd meg a rendszeres nevelés munkáját, holott azt épen az élet első hat esztendejében kellene megalapozni. Mint Jean Paul Friedrich Richter mondja: Azok az anyák, akik gyermekeiket az első öt esztendőben nevelték, azok alapítanak országokat és városokat. Amikor az anya születése után arra kényszeríti gyermekét, hogy a táplálkozásában bizonyos időket betartson: már nevel, még pedig a szoktatással, azaz a nevelőnyelvvel, amelyet minden gyermek megért. A szoktatással nevelni később rendőrzékre is és ugyanúgy nevelhetné szerénységre, türelemre, engedékenységre, amelyek hiányáért később nagyon is megbűnhődünk. A szoktatás lassan hat ugyan, de tartós sikert biztosít és a megszokott dolog utóbb egészen természetessé válik. A szoktatás nevelő munkája határozottságot, erős akaratot és kitartást kíván a szülőktől, egyúttal azonban minden keményebb eszközt feleslegessé tesz. Az akarat nevelésében legfontosabb az engedelmeskedésre szoktatás és ennek a jellemfejlesztést megkezdő része a lemondásra szoktatás. Sok szülő mindent megenged gyermekének azt tartva, hogy később, magától úgy is ráér a helyes útra, pedig egy erényt sem lehet nagyra nevelni, ha annak csírája nincs meg a gyermekben. Ennek a mulasztásnak az eredményét szomorúan tapasztalják az iskolában a tanárok és a gyermekkel az élet érezteti kesért. Sok szülő elkényeztet, mindenféle játékkal,

a közvetlen veszteség nem fenyegeti, — várjon és szenvedjen a hitelező az adóssal, várja be azzal együtt az idő jobbra fordulását, s főként ne taposson az adóson keresztül azért, hogy előtte szabadabb legyen a tér.

De, ismételjük, pénz dolgában az ilyen elméleti disputáknak helye nincsen. Azonban e nélkül is igazság és kötelező igazság marad, hogy a pénzintézeteknek, és ép a legnagyobbaknak, egész erejükkel, a jóakarattal, a türelemmel és a belátással legvégig határáig igyekezniük kell azon, hogy a pénzügyi válság a piac fölött nagyobb bajok, katasztrófák nélkül vonuljon el. Mert ha ennek jeleit nem lehetne tapasztalni, a pénzintézetek a maguk tagadhatatlanul nehéz helyzetét fokozott mérvben éreztetnék a maguk feleivel, s általában a nagyközönséggel szemben, — akkor egyszerű, minden gazdasági jelentőség nélkül való nyereszkeskedéssé sülyedne le az ő missziójuk és mindenestre hálátlanok lennének a bizalommal szemben, a melyre appellálni szoktak.

Oly föltételezések, a melyek még idő előttiék, s a melyekre hisszük, hogy nem is kerül a sor. De a nehéz idők beálltával a közhangulat nevében el kellett mondanunk mind ezeket. S a mikor elmondottuk, ki is jelentjük: bizunk az aradi nagy pénzintézetekben, hogy a pénzpiac iránt való ezen kötelességüket tudják, és azt a maguk jelentős eszközeinek igénybevételével a legmesszebb menő határig érvényesítik is. A múltban, régi krízisek idején ezt tapasztaltuk tőlük, és talán ennek legnagyobb része volt abban, hogy például az 1907. évi válsagnak aránylag itt volt a legkevesebb áldozata. Annál inkább reméljük az ő igyekezetüket, kiméletüket, sőt hathatós segítségüket most, a mikor jelentősen nagyobb a tőkeerejük, az összeköttetésük és a hatalmuk.

Ismételjük: ez sem a részvények,

sem a betevők érdekeit nem keresztezi. Es akármilyen osztalék, vagy kamat-éhséget tételizünk is föl, — azt hisszük, az egész közvélemény elismerése és hálája illetné azokat a pénzintézeteket, a melyek ennek az esztendőnek végén nem magasabb osztalékkal, hanem azzal dicsekedhetnének: milyen nagy részük volt abban, hogy ennek a városnak és vidéknek népe a nehéz esztendőt minél kevesebb bajjal és karral lábolja át.

Justh Gyula és Vázsonyi Vilmos haragja.

— Az antiszemita Házelnök. —

Ásvirati tudósítás.

Budapest, március 26.

A Pester Lloyd abból az alkalomból, hogy vasárnap a tönkelt tömeg beverte Vázsonyi Vilmos ablakait, a következőket írja a Justh és Vázsonyi közötti feszült viszonyról:

A két politikus nagy ellensége egymásnak. Még a koalíciós kormány idejében történt, hogy Vázsonyi Apponyi népiszkolai törvénye ellen beszélt és mikor kimutatta, hogy a törvény a felekezeti iskolákat erősíti, a néppárt közbeszólásokkal kellemetlenkedett neki. Justh Gyula elnökölt és ahelyett, hogy a néppártot intette volna rendre, energikus hangon azt követelte tőle, hogy beszédében ne tartson szüneteket.

— Nem tartok én szünetet! — mondta Vázsonyi.

— Ha az elnökkel vitatkozik a képviselő ur, megvonom a szót!

— Erre nem kerül a sor, mert ezennel önmagam vontam meg a szót magamtól! — szólt Vázsonyi és leült.

Az elnök erőszakoskodását a képviselők elítélték és ekkor Justh egész hangosan, úgy, hogy a karzaton is hallhatták, így szólott:

— Ez a zsidó azt hiszi, hogy itt Zsitvay elnökölt! Majd én megtanítom!

Ezt a megjegyzést Vázsonyi tudomására adták és azóta nem beszélt Justh Gyulával. Justh 1906-ban meg akarta akadályozni, hogy a képviselőház tárgyalja a főváros fejlesztés-

ről szóló törvényt és kijelentette, hogy az uristennek sem marad a nyáron át Budapesten. Wekerle miniszterelnök és Andrássy Gyula belügyminiszter kérték meg Justhót a másra-dásra, aki így felelt:

— Az csak annak a zsidónak sürgős ügy!

Az aradi főreáliskola gyorsíró-körének jubiláris ünnepe.

— Az Aradi Közlöny tudósítása. —

Arad, március 26.

Ünnepet ült vasárnap a főreáliskola gyorsíró köre, de az ünnep messze túl terjedt az iskola falain és kivette abból részét nemcsak a város közönsége, hanem az egész magyar gyorsíró világ, bizonyosságul annak, hogy az a nagyszabású és lelkes munka, melyet a gyorsíró-kör folytat, érdeklődéssel és figyelemmel találkozik a városban, a vidéken és a főváros gyorsíró egyesületei részéről egyaránt.

A gyorsírás aradi tanításának 35 esztendő és az intézet kebelében fennálló gyorsíró-kör öt esztendő jubileuma volt az alkalom, amely a főreáliskolára irányította a figyelmet. Annak a célnak elérése, melyet a kör megalkulásakor maga elé tűzött, hogy a gyorsírást minél intenzívebben művelje és ismeretileg tegye a nagyközönség előtt is, amint az ünnepély igazolja, teljes mértékben sikerült. Elismerés illeti ezért első sorban a kör vezető tanárát, Polgár Gy. Ödön dr.-t, aki soha nem lankadó szeretettel és buzgalommal irányította növendékeit, de elismerés illeti a tanulóifjúságot is, mely felismerve a gyorsírásban rejlő gazdasági erőt és értéket, a kört rövid idő alatt oly fökra emelte, mely a hazai intézetek között páratlan.

Ehez a nagyszabású működéshez teljesen méltó volt az a gazdag és változatos program hangverseny, amely fényes és nagy közönséggel töltötte meg vasárnap délután a Lyceum nagytermét. Kállay József dr. tanár vezetésével az intézet zenekara, majd Miskovits Ernő ismertette emlékbeszédében a mai jubileum jelentőségét és a 35 év történetét. Ungár Imre gyönyörködtette ezután a közönséget művészi begyűjtésével, Fischer Ernő zongora kísérete mellett. Szabó Sándor szavalt, majd az ifju-

minden kívánságának teljesítésével elhalmozza gyermekét, hogy annak jobb dolga legyen gyermekkorában, mint esetleg szülőinek volt. Az ilyen ifjúnak azután teher az iskola munkája, csak élvezeteket hajszol és gyakran eltékozolja azt, amit szülei fáradtsággal gyűjtöttek. Aki a mai ifjúság tusterheléséről panaszkodik, az vegye figyelembe ezek igazságát.

Fontos nevelési tényező a jó példaadás. A legjobb tanításokat oszthatgatjuk gyermekeinknek, ha nem igyekezzünk azokban mintaként szolgálni, hatástalanok maradnak. De talán sehol jobban a házi nevelésnek nyomorúságos volta nem mutatkozik, mint abban a társasági életmondásban, ami a szülők tanításai és elutasításai között van. Szorgalmat követelünk a gyermektől és sóhajtozunk a munka terhei miatt, élvezetvágy lékezésre tanítjuk, de nem tudunk eltölteni az élet örömeivel, óva intjük a gyermeket a hazugságtól és hányszor rejtjük magunk is igaz érzelmeinket a képmutatás alá. Pedig a példaadás fontos, mert ami a tanításban a jó szemléltető eszköz, az a nevelésben a jó példa. — Helytelen az az álláspont, hogy az életre kell bízni a gyermeket nevelést. A gyermek előtt az élet egy nagy szemmi, az élet iskolájáról csak az érezt ember beszélhet. Nevelni kell a gyermeket már azért is, hogy természetesen önmagát korlátozzuk. A szülő, ha szívesen áthárítja a nevelés egész munkáját az iskolára és minden hibáért azt okolja.

A szülői ház nevelő munkájában a társ-

nevelők: nagy szülők, rokonok, testvérek is részt kérnek. A nagyszülők, nagynénik, nagybácsik, idősebb testvérek befolyása rendszerint kényeztető, bocsázó, ellenben kevés körültekintő segítségül fellépő ellenőrzése egymásnak, határozottan az önzés megszorítására vezet. Bizonyos mértékben az apa is csak a társ nevelők közé sorozható. Az élet, a munka, a hivatás annyira elfoglalja az apát, hogy gyermekeivel nem ér rá rendszeren foglalkozni. Csak a súlyosabb hibáknál lép közbe, gyakran túlzott keménységgel, ami arra vezet, hogy más-kor anya és gyermeke valóságos szövetkezők, hogy az apa előtt eltitkolják a cinyt. Így tanul hazudni a gyermek, még mielőtt az abécét tudja. Másik hibája az apának, hogy gyermekéből erővel, tudására való tekintet nélkül, előnyösebb átlású embert akar nevelni. Nagy szociális kérdés a család befolyása a gyermeknevelésre. Itt az az elv, hogy a családokat figyelmeztessük arra, hogy a gyermek előtt ne beszéljenek megzondolatlanul és lehetőleg elkülönítsék és ellenőrzéssel a maguk munkakörére szorítsák a gyermeket is, családokat is.

Jórást anyára hárul tehát az a határozott és erős akaratot kívánó nevelési munka, amelyet a családtól várunk. Sajnos, ma olyan irány hódít a nők között, hogy az asszony háziasszonyi és anyai feladatát lenézi.

A harmadik nevelő tényező az élet. Talán ezt lehet legkevesebb ellenőrizni és éppen ezért ez okozza a legtöbb nehézséget. Gondoljuk el, hogy csak ilyen nagy városban is, aminő Arad,

mennyi mindent lát, hall a gyermek, amíg az iskolából hazamegy és hazulról az iskolába jön. Mennyi káros befolyás, szemlélet jut így el a gyermek lelkéhez és ez a hatás még fokozódik az esti órákban. Sok szülő nem tudja, hogy a gyermekek este ugyanis isgatottabb idegzetűre, milyen kártékony hatással van az esti utcai tartózkodásnak. Németországban egyes pedagógusok statisztikában foglalták össze erre vonatkozó tapasztalataikat és a norvégiai Bergen városban és másból is, „endőri óra” van, amikor évszázontként változó időpontban hangszóval adnak jelt arra, hogy a gyermekek hazatérjenek az utcákról. A szülők egy része elég helytelenül kávéházakba, korosmákba is elviszi gyermekét és talán nem is kell külön fejtegetni, hogy az ott tapasztaltak nem alkalmasak arra, hogy a nevelés munkáját elősegítsék. Nem a gyermekekbe való lapok olvasása, az alkoholfelvezetésének megkezdése azok a veszedelmek, amelyek itt fenyegetik a fiatal gyermeket.

A szülők válogatás nélkül viszik színhabba gyermekeiket, olyan darabokhoz, amelyeket nem szabadna végignézni. Még károsabb talán a mozi, amelynek drámái, fantasztikus képei idegessé teszik a mai gyermeket. Németországban már tilos a gyermekeknek egyedül járni a moziba, de rájuk a szülő ad pénz a gyermekének testi-lelki megrontására. Így fokozódik az élvezet-hajszolása és csökken az életre való fogékonyság.

Az ifjúság magánolvasmányai közül első-

ság énekharának fellépése tették változatossá a műsort. Nagy hatást ért el a „Gyorsíró és telefon” című szellemes trófiás jelenet, melyben Salamon Ödön és Rudas Bódog jeleskedtek. Fischer Ernő nagy tetszéssel előadott zongorajátékra (Moszkowszky: Capriccio Espagnole) után az ünnepség legérdekesebb része: a látványos gyorsíróverseny következett.

A versenyírás megkezdése előtt Bárdos György dr. lépett sz. emelvényre és a budapesti gyorsíró egyesületek üdvözlését tolmácsolta; Grosz Andor joghallgató a kör első ifjúsági elnöke pedig a volt tanítványok hálájának és megemlékezésének adott kifejezést. Az intézet növendékei nevében Dózsa Iván beszélt és nyújtotta át Polgár Gy. Ödön dr. vezető tanárnak tanítványai babérkoszoruját, melynek felirata a következő volt: „A Mesternek — Hálás tanítványai. 1912. III. 24.”

Ezután kezdetét vette a látványos írásverseny, mely a műsor egyik legsikerültebb és legérdekesebb száma volt. Levelező írók, vitalírók és gyakorló gyorsírók mutatták be tudásukat a közönség különösen az utóbbiak működését csodálta, akik a leggyorsabb beszédet pár röpké jellel megrögzítették. Hinkel és Mikovits tetszéssel fogadott zeneszáma után a „Józsai” című vígjátékot adta elő az ifjúság műkördvelő gárdája a társból különösen a kis Delli Deseó Poldijának jutott ki a legnagyobb rész. Az ifjúsági zenekar száma következett a vígjáték után, végül pedig Dózsa Iván ifjúsági elnök mondott pár szóban köszönetet a megjelent közönségnek.

As ünnepség úgy erkölcsileg, mint anyagiilag fényesen sikerült, amiért az elismerés ismét csak Polgár Gy. Ödön dr. tanárt illeti, aki hetek óta fáradozott azon, hogy a kör mulijához méltó legyen a jubileumi ünnepség.

VIDÉK.

A világi önkéntes tűzoltó testület vasárnap, a hó 23-án délután 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a világi közszékház gyűléstermében a tagok élénk részvételével mellett. Valerian József elnök üdvözölte a megjelenteket, a gyűlést megnyitotta, mire a tükör és pénztárnok tették meg jelentésüket az elmúlt évről, melyet tudomásul vettek. Ezután a tisztújításra került volna a

szór a sajtóról akarok szólni, amely kétségtele nélkül fontos feladatot tölt be, amikor a mai kor történetével stb., amelyet máshol nem tudhatunk meg, megismertet. Csakhogy a napilapok anyaga úgy, ahogy van, nem alkalmas arra, hogy az ifjúság elé kerüljön. Gyilkosságok, öngyilkosságok, bűntények leírása például igazán nem ifjúsági olvasmány. Mivel pedig a szerkesztő azt nem mérlegelheti, mit szabad, mit nem a gyermeknek a családban tudni, tehát minden családban ajánlatos a gyermekkel csak ifjúsági lapokat olvasatni, az újság megfelelő részeit pedig felolvasni a gyermekeknek. Megjegyzem, hogy intézetünkben az első négy osztály 377 tanulója közül 128-an olvasnak újságot, köztük 50 elsőosztályú is és csak 117 olvas ifjúsági lapokat; 188 felsőosztályú (V–VIII.) tanuló közül 120 olvas újságot és csak 8 ifjúsági lapokat. Igen figyelemreméltó statisztika ez a f. iskolák részére.

A szülőknek gyermekeik egyéb magánolvasmányait is ellenőrizni kell; különösen nem ajánlatos a detektívregények, Nick Carter, Sherlock Holmes történetek olvasása. Ezek a történetek számos ifjú kedélyvilágát és jövőjét rontották már meg. A szülői háznak itt kellene részen állni, hogy káros olvasmányok ne jussanak a gyermek kezébe.

A védekezés ezekkel a társadalmi jelenségekkel szemben a következő: meg kell kedveltetni a gyermekkel a játékot, zavartalan boldogság forrását; a természet, a művészet, kézügyeinket. Ártalmára van a gyermeknek a felnőttek társasága és úgy kell tapasztalunk,

sor, Tóth Mihály azonban azt indítványozta, hogy mintán Grill József, mint parancsnok a főszolgabírával történt konfliktusában nem kapta meg a méltó elégtételt, így ők vele szolidaritás legyenek a ne alakuljanak meg, hanem szereljenek le. Bódy József, Vajda Jakab dr. és Petterni Árpád szólalnak fel ezután a a közönség érdekében kérték a működő tagokat, hogy ebbeli elhatározásukat másítsák meg Szenvedélyes vita keletkezett erre, melynek eredményeképp a gyűlés kimondta, hogy április 14-én délután három órakor a felosztás céljából rendkívüli közgyűlést tart, mely gyűlés hivatalos lesz kimondani, hogy lesereljenek e, vagy nem. Több tárgy remélvén, a gyűlés elég izgatott hangulatban ért véget.

A miniszterelnök tárgyalásai.

(A véderőreform és a rezolúció sorsa.)

Reverendi tudósítás.

Budapest, március 26.

Héderváry Károly gróf vasárnap délután és hétfőn kihallgatása, ha nem is jelentett döntő fordulatot a válságos politikai helyzetben, előkészítette a fordulat elkövetkezését.

Abból a körülményből, hogy a lemondott miniszterelnök a küldetésre vállalkozott, arra lehet következtetni, hogy nem tartja reménytelennek és lehetetlennek a megoldást, jöhet még nyit kérdés marad, mi történik, Justhék obstrukciójával? Nem férhet hozzá kétség, hogy a rezolúció dolgának kiegyenlítése csak a házszabályrevízióra, vagy a választásokra való főlhatalmazással egyidő adna meg a kormánynak a teljes siker biztosításait.

Tanácskozás Lukácsal és Tiszával.

Most természetesen egyelőre minden érdeklődés azok felé a tanácskozások felé fordul, melyeket Héderváry gróf már tegnap este megkezdett akolójá érdekében. Még Bécsből értesítette ugyanis Tisza István grófot és Lukács László pénzügyminisztert, hogy hazaérkezése után nyomban keresni fogja az alkalmat a vele való beszélgetésre. Héderváry gróf este a vasutól egyenesen a miniszterelnöki palotába hajtatott a kéréssel ezután itt fogadta Tisza és Lukács látogatását. Ismeretes dolog, hogy a munkapárt multikori határozata, mely a rezolúció mellett állást foglalt, Tisza és Lukács megegyezésének eredménye volt a így érthető, hogy Héderváry elősorban velük közli azokat a módosításokat, melyeket a király óhajta a rezolúció tartalmával szemben. Tisza István gróf és Lukács László ma délelőtt tíz órakor újra

hogy Aradon a felsőbb osztályú növendékeknek olyan szerepet juttatnak a társaságban, ami nem nekik való. Fel kell említenem a közszellem, a Massengeist jelenségét, amely tanulók sorában elharapózott és a csínyek eltitkolását érdemnek tudja.

Láttuk itt a három nevelő tényező hibáit és láttuk azt is, hogy az iskolának, ahol a tanuló délelőtt 4–5, délután 1–2 órát tölt, nem lehet olyan befolyása a gyermek kedélyére és lelkivilágára, mint a másik két nevelési faktornak. A pedagógia ideálja az volna, hogyha minden felnőtt, a társadalom mint olyan, hatással, rendőrség tudatában volna közös nevelő felelősségnek, akkor a káros befolyásokra, mint offenzívára, ugyanannyi defenzívával felelhetnénk.

Ha majd például az utca sarkán álló rendőr nemcsak a felnőttek kihágásaira fog ügyelni, hanem az iskolából kiszakadt éretlen subanokok garázda beszédeit és tetteit is figyelemmel fogja kísérni és rendre utasítja őket, akkor majd ifjúságunk nem fog lépten-nyomon már trágár beszédet hallani, akkor majd a sétateret és parkok virágai és a dalos madár fészkei is nagyobb kiméltben részesülnek. Akkor a rendőr is hasznos nevelő tényező lesz, ahinek munkája majd meghozza a finomultabb érzéssel, a finomultabb erkölcsöt is.

Etől az ideáltól még messze vagyunk, de előre törve küzdenünk kell érte, mert nagy és jó ügyért küzdünk, az ifjúság lelki tisztaságáért és épségéért és ez megérdemli, hogy érte időt pénzét és munkát áldozzunk.

megjelentek a miniszterelnöki palotában a hosszabb ideig tartózkodtak Héderváry gróffal. A délután folyamán Láng Lajos báróval és Csáky Albin gróffal tárgyalta a miniszterelnök.

A Kossuth-párt készenlétben.

Az ellenséki vezérekkel, Kossuth Ferenczel és Apponyi Albert gróffal a holnapi nap folyamán fog a miniszterelnök értekezni és előreláthatóan már csütörtökön visszautazik Bécsbe, hogy megbírássa eredményéről jelentést tegyen a királynak. Ezen a kihallgatáson dől el véglegesen, hogy vele, vagy más személyiséggel próbálja-e meg ő fellege a válság megoldását.

A Kossuth-párt elnöksége ma levelet intézett a párt képviselő-tagjaihoz, a melyben felhívja őket, hogy a politikai válságra való tekintettel legyenek állandóan a fővárosban, mivel a párt bármelyik napra olyan helyzetbe juthat, hogy fontos országos ügyben kell értekezletet tartani és határozatot hozni.

A tárgyalások alapja.

Bécsi lapok jelentése szerint a miniszterelnök a pótarlaékosok behívása dolgáról illetőleg az újon megajánlasi jogról új szövegformulát terjesztett a király elé és a felség az új szöveghez némi módosítással hozzá is járult. A kérdés most már az, vajon Khuen Héderváry ezeket a módosításokat Budapesten el tudja-e fogadtatni, mert ha nem, akkor egész vállalkozása megbiusultnak tekinthető.

EGYESÜLETI ÉLET.

„Nők Otthona” Aradon.

— A Polgári Jótékony Nőegylet menháza. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

A jótékonyaságnak igazi tudománya az, hogy a szűkölködő segítségére siető támogatás valóban az arra rászoruló, az arra érdemest keresse fel és az egész magyar társadalom várva várja, hogy végre eljőjön a megváltó, aki megmutassa az utat, amelyen a közönség zsebéből kikönyörgött és kiköltött sok sok millió a valódi célhoz érjen el. Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet legutóbb tartott választmányi ülésén olyan lépésre határozta el magát, amelyről elmondhatjuk, hogy jótékonyaság munkálkodását sikerre vezető és eredményt produkáló irányba fogja terelni és valóban ott lép fel alapos segítséggel, ahol erre a legnagyobb szükség lesz. Ennek a célnak öntudatos megközelítése a humanisztikus törekvésterén az ideált alkotja.

Ez a nemes és ez ideig csendben és évtizedeken át is sok nyomorú megennyhító nő egyesület ma délután megvette a Dameter utca 63/c. szám alatt lévő házat Repin Károlynétől 87.800 koronáért és abban megőyítja az első aradi „Nők Otthonát.” Az egyesület választmányának évek óta törekszik azon, hogy a rendelkezésre álló erőt úgy koncentrálja, hogy annak hatása ne csak pillanatnyi megkönnyebbülés, ne csak egy kicske gond eloszlatását eredményezze, hanem állandó jelleget gondtalanságot és könnyű örögséget szerezzen azoknak az özvegyeknek, akik ezt megérdemlik. Az egyesület nemes szívvű fővédő anyósza, özvegy Purgly Lajosné és elismert érdemű munkájában kiváló társa, Lócs Rozsó az egyesület titkára, valamint az egész választmány csendben a nagyközönségnek igen csekély megterhelésével öltudatosan és nagy körültekintéssel gyűjtögettek a vagyont, amíg végre eljutottak a magasabb célhoz. Több mint tízezer korona ma a tőkék és az alapítványok és a tagdíjak jövedelme, úgy, hogy tíz ingyenes és öt fizetéssal helytel már ez év telén befogadhatják az otthon oájsira átalakított ház oszmosan berendezett szobái a munkában eltörődött szegény nőket. Noha ez igen nagy anyagi áldozatot jelent az egyesületnek, mégsem feledkezik meg a többi segélyezettéről és fentartja a havi segélyezés intézményét is.

Arad város közönsége bizonyára az eddiginél még nagyobb arányokban siet eme nagyszerű jótékony intézmény támogatására, amely minden melegen érző szív legmasszebb nevelő érdeklődését meg is érdemli.

(*) A Délmagyarországi Füzernagykereskedők Egyesülete e hó 24 én Temesvárt a kereskedelmi és iparkamara helyiségében évnegyedes rendes közgyűlést tartott, amelyen Wieder Gusztáv temesvári társelnök elnökölt és Jellinek Henrik dr. titkár vezette a jegyzőkönyvet. A közgyűlésen 28 füzernagykereskedő vett részt, akik az egyesület ügyeiről élénk és beható eszmecsereket folytattak. Elhatározták különösen az ügynökökkel való viszony szabályozása tárgyában a kezdeményező lépések megtételét, továbbá az egyik tag indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a kereskedelmi minisztériumhoz a folyadékok vasúti szállításánál felmerülő károk elhárítása céljából előterjesztést fog tenni. A legközelebbi közgyűlés június hó folyamán Aradon fog megtartatni.

Alhumanizmus az iskolában

Az alhumanista és álljótékony társadalmi tevékenység leplezése ép olyan kötelessége a sajónak, mint amilyen mértékben feladata, hogy minden igaz emberi és nemes törekvést a maga erejével támogasson. Épen ezért nem tévesztetheti meg magát jelszavak által, mert ezzel csak ártana épen annak az ügynek, amelynek a leplezetlen igazság válik csak hasznára. Tóth Béla klasszikus szóval bélyegezte meg az iskola barbarizmusát és a „tanbetyárok” híres faja csak úgy kivesszőben van, mint ahogy a Bakonyinak szegénylegényei is már csak a ponyván árult irodalomban élnek. Végzetes hiba lenne azonban az iskola élete által legközvetlenebbül érdekelték, a szülők, részéről, ha egy másik véglet felé hajolva ők túrnék el némán és szólanul, hogy gyermekeik nevelése közben az alhumanizmus nevében ténne tönkre az iskola minden reménységeit.

Igaz, hogy a gyermek szászadját éljük most és a pedagógia kezdi igazán felismerni az egyéni nevelés szükségességét és eldobja a sablonokat, szétöri az általánosító kereteket. Mert ez igaz, azért kell feltétlenül helyeselnünk az iskolának azt a törekvést is, hogy a gyermek csinjeiért, a gyermek büneiért, többé nem a szülőt bünteti, hanem azzal a tanulóval érezteti a maga törvényes erejét, aki a csint, vagy a bünt elkövette és keres a gyermek cselekedetének megfelelő eszközt, a javításra a jó utra térítésre. Ebből a szempontból ítélendő meg egyik aradi középiskolában megtörtént incidens, amelynek szenvedő hőse két felsőbb osztályba járó tanuló volt. Igazságos és az ifjak cselekedetével arányban álló fegyelmi büntetésnek kell elismerni még a kivételesen alkalmazott testi fenyítéket is, ha szem előtt tartjuk, hogy a szülők kívánságára történt és ha el tudjuk képzelni azokat a szomorú következményeket, amelyeket az iskola és a tanár rendelkezésére álló egyéb büntetési eszközök alkalmazása okozott volna. Szigorubban is meg lehetett volna torolni a fiatal emberek cselekedeteit. Két eszköz van az iskolának a megfenyítendő tanulóval szemben. Vagy megbuktatják vagy kicsapják és mind a kettő nem a tanulót bünteti, hanem a szülőt veri. Ha nem tévedünk, az iskolából való eltávolítás vagy a megbuktatás az önértéket sokkal nagyobb mértékben támadta volna meg, mint az ez esetben a maga idejében és okosan alkalmazott testi fenyíték, mely igazságosan a bűnösnek okozott fájdalmat.

A tények ismerete alapján azt kell mondani, hogy a gyermekei meg gondolatlan cselekedeteiért nem volt szabad és a jövőben sem lesz szabad a szülőt megbüntetni és bünhődíteni azzal, hogy az alhumanizmus nevében a gyermek jól ápolt testét kimélve a karrierjében akasztja őt meg az iskola, oly korban, amely a fájdalom és megcsüggyenülés érzését és elviselését is a szülőre kényszeríti. Amilyen gonosz típusa a nevelőnek a tanbetyár épen, annyira kártevő pedagógus az ál-

humanista, aki mint a sanda mészáros, nem oda üt, ahova tekint és noha bot nélkül büntet mégsem szereti a gyermeket, mert mint az irás mondja: aki szereti a fiát, az néha napján nem kiméli a botját.

Aradi vezérigazgatók a pénzpiac helyzetéről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Amióta az Ostrák-Magyar Bank vezértitkára világgá bocsátotta Kassandra-jóslatait a közönségen isgalom vett erőt. Pranger sötétnek festette gazdasági életünk jövőjét és elköveti azt a hibát, hogy olyan riasztó híreket bocsát ujjában is világgá, hogy nemcsak egyes egzisztenciákat, hanem az egész pénzpiac érdekeit veszélyezteti. Azonban a vészharsona hangjai az aradi piacon nem okoztak a keleténél nagyobb emociót. A bankok a figyelmeztető szót a maga értéke és komolysága szerint mérlegezik, de túlzásba nem ragadtatják magukat. Kelletlenül nagyobb korlátozásról, túlzásba menő óvatosságról nem beszélnek az aradi bankdirektorok, akiknek véleményét kikértük és alább ismertetjük:

Nattland Bernát

az Aradi Polgári Takarékpénztár vezérigazgatója így nyilatkozott:

Ez ügyről az utóbbi időben már annyit nyilatkoztak és írtak, hogy én sem mondhatok semmi mást, mint az eddigi nyilatkozatok. A pénzügyi viszonyok feszültségének eddig nincs hátrányos kihatása, de ha e feszültség sokáig tart, a hátrányos kihatás is jelentkezni fog. De hogy ez a feszültség meddig tart, azt Rothschild maga sem tudja és én is szeretném tudni.

Hehs Béla

az Aradi Ipar- és Népbank vezérigazgatója így fejtette ki nézeteit:

A rendkívül feszült pénzügyi viszonyok okai a nemzetközi politikai viszonyokban és az általános, minden téren tapasztalható gazdasági fellendülésben keresendők. Kezdődött a pénzügyi drágaság a marokkói konfliktussal, amely időponttól kezdve Franciaország s Anglia tőkeinek visszavonását megkezdte s folytatta a jelen pillanatig: amikor már Ausztriában és Magyarországon idegen tőle alig van, mert a két állam teljesen visszavonult. Németország pedig maga nagy tőkefogyasztó állam, melynek minden anyagi erejére ott hon van szüksége.

Súlyosbodott a helyzet az immár teljes négy hónap óta tartó tripolizsi háborúval, melynek következményei újabb tőkeelvonások voltak, s súlyosbították a helyzetet rendezetlen belpolitikai viszonyaink is. Mindezekhez hozzájárul, úgy a kereskedelem, mint az ipar terén évek óta tapasztalható természetes fejlődés, mely óriási tőkéket igényel.

Ezek volnának a pénzügyi, illetőleg a pénzügyi drágaság fő okai, melyeket szerény látókörünkkel felfoghatunk. Az utóbbi napokban egy általános depresszió fektette meg a pénzpiacokat, melynek igazi okát megtalálni nem lehetett, de valószínűleg egy újabb nemzetközi bizonytalanságtól való félelemből eredt. Elhangzóit egyes illetékes nyilatkozatok is, amelyek — talán ok nélkül — a nagyközönséget megfélemlítették, de amely nyilatkozatok megbíráására nem vállalkozhatom.

Összefoglalva azonban kitérni néhány szóval az aradi piacra.

Mint ismeretes, Arad az ország legszálladabb piaca. Pénzügyi erősek, vállalatok egészenegességek; ipara, kereskedelme a legsebbe fejlődésben található. Special Aradon tehát egyelőre nincs ok a félelemre, ahogy eddig nem is történt egyéb, mint az, hogy egy-

néhány gyöngye kéz, első pillanatnyi meglepetésben piacra vitte papírjait, mely eseményt a mindentől s mindenkor található rosszakarát saját céljaira igyekszik felhasználni.

Az aradi papírok a mi nivót elérik tegnap, azt az értéket képviselik ma is, mert ha a kis spekuláns papírját szorult helyzetében 40—50 koronával alacsonyabb áron piacra adja, az csak azt eredményezi, hogy vesztett 40—50 koronát, de semmikép sem jelentheti azt, hogy az illető értékpapír ugyanannyival esett volna.

A pénzügyi helyzetnek mindenestre tartózkodó üzleti politikát kell folytatniok s így a szűkös pénzügyi viszonyok okai között fel kell említeni azon jelentős tényezőt, hogy a helyzet bizonytalansága a pénzügyi helyzetet nagy készpénztartalék alkotására készteti, mely tartalékok nem állanak a forgalom rendelkezésére, ami a pénzügyi állapotot még feszültebbé teszi.

Nem szabad természetesen a forgalom vérkeringését a tartalékok túlzott felhalmozásával megakadályozni s így elítélendő azon irányzat, mely egyes pénzügyi helyzeteknél megnyilvánul, hogy a jövőben kihelyezett kölcsönöket most szinte erőszakosan realizálni kívánják, s ezáltal a gazdasági piacnak mérhetetlen károkat okoznak. Épen ilyen nehéz időben kell, hogy teljesítsék a pénzügyi helyzet igazi hivatásukat s kell, hogy igazi hivatásuk méltó magasiatán álljanak, amit elérnek az által, ha nehéz időben üzletfeleiket hűséggel és lelkiismeretesen kiszolgálják.

Szerény véleményem szerint az ultimo rendezés után lényeges javulás várható.

Raicu Sebő

a Viktória takarékpénztár vezérigazgatója ezeket mondotta:

— A pénzügyi viszonyok feszültsége nemcsak Magyarországon érezhető, hanem az egész világon. Én csak annyit mondok, hogy amíg aktív mérlege nem lesz az országnak, a viszonyok mindig feszültek lesznek. Az országnak arra kellene törekednie, hogy nagyobb legyen a kivitele és kisebb a behozatala. Véleményem szerint minden embernek az legyen kötelessége, hogy takarítson magának, ne költsön erején felül, hanem csak addig nyújtózkodjék, ameddig a takaréka ér. Nálunk tulkapasok voltak az építkezés terén, amannyiben olyanok is építettek, akiknek semmi pénzük sem volt és hirtelen akartak meggazdagodni. Az ilyen egészségtelen viszonyoknak véget kell vetni.

En Pranger nyilatkozatát helyeslem és csak azt sajnálom, hogy nyilatkozatait nem ismételi meg gyakrabban itt-ott, mert az ilyen előkelő férfiak szava nyom a latban. Az utóbbi időben rendkívül sok pénzügyi helyzet alakult, a melyek erejükön felül költsékesek, amelyivel úgy maguknak, mint a többi pénzügyi helyzetnek csak bajt okoztak, mert a túl hitelesséssel a hitelnek csak az árnyoldala fejlődik ki. Mindezenáltal a viszonyokat az országban nem tartom súlyosnak, mert földművelő állam vagyunk és egy jobb esztendő kiránt minden bajból. Különösen áll ez a vidékre nézve. A fővárosban még súlyosabbnak tartom a viszonyokat, minthogy ott a pénzügyi helyzet az ipari és egyéb vállalatoknál jobban vannak angazsálva.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az ügyvéd-szövetség aradi osztálya. Vasárnap délelőtt 11 órakor az aradi ügyvédi kamara nagytermében tartotta az Országos Ügyvéd Szövetség aradi osztálya alakuló közgyűlését. Reisinger Ferenc elnök felkérte a központ kiküldöttét Havlik János dr. a Magyar Jogelvet szerkesztőjét és a Szövetség titkárát előadásának megtartására. Havlik hosszabb beszéd keretében ismertetette a Szövetség célját. A közel háromnegyed óráig tartó előadás után, melyet mindvégig nagy érdeklődéssel hallgattak, a tisztikar megválasztása következett; mely a következőkép alakult meg: Elnök: Steinhardt Mór dr. Alelnök: Percz Béla dr. Titkár: Rácz Sándor dr. Pénztáros: Mandl Vilmos dr. Választmány: Csédy Károly dr., Jancsó Cornél dr., Köpf János dr., Bogdán Virgil dr., Marsieu Jusztin dr., Schütz Henrik dr., Steinitzer Pál dr., Sugár Jenő dr., Tolnai János dr., Sárkány Ferenc dr.

Steinhardt Mór dr. elfoglalta az elnöki széket köszönetét fejezi ki úgy a maga, mint megválasztott tisztviselői ársai nevében a bizalomért és a Szövetség aradi osztagát, megalkultnak jelenti ki. Indítványára az osztály köszönetét fejezi ki Reisinger Ferenc dr. és Rátz Sándor dr. ügyvédeknek, akik fáradszattal buzgólkodtak az osztály megeremtésén és az előkészítés nehéz munkáját végezték. Ezután Lénárd Albert dr. a központ nevében üdvöszölte az új osztályt és ama reményének adott kifejezést, hogy a szervezkedéssel mihamarabb sikerülni fog az ügyvédség helyzetének javítása. Vadász indítványára a közgyűlés Sárkány Ferenc dr., Jancs Carnél dr. és Goldsieber Albert dr. ügyvédeknek megbísta, hogy a karátsnak között a Szövetség érdekében minél nagyobb agitációt fejtsenek ki és működésük eredményéről jelentést tegyenek. A közgyűlés ezzel az elnök és tisztikar éltesse köszönetét.

§ Átélet a Pancsra—Fésős perben. Fiumé-
ből jelentik: Tegnap délben 12 óraker hirdette
ki Fiumében Balogh György dr. elnök, a de-
legált budapesti esküdtébiróság ítéletét a Pan-
csra—Fésős-ügyben. A bíróság bűnösnek mon-
dotta ki Fésős György drt., a Btkv. 258 § ba-
ütközés és 272. § 2. pontja szerint minősülő
egy rendbeli rágalmaszás vétségében, amelyet
az által követett el, hogy 1910 június havában
a budapesti kir. ítélőstáblához intézett felfolya-
modásában olyan tényt állított Pancserről,
mely valóságos esetén bűnvádi, vagy fegyelmi
eljárás megindítását vonta volna maga után.
Állításait azonban nem tudta beigazolni. Ezért
15 nap alatt befizetendő és 25 napi fogházra
átválttatható 500 korona fő, és 10 napi fog-
házra átválttatható 200 korona mellékbüntetésre
kelték. Kötelesték azonkívül a 627 korona el-
járási költség megtérítésére. Az ítélet óriási fel-
tűnést keltett, mert Fésős közjegyző kéirend-
beli rágalmaszással volt vádolva s az egyik vá-
dat a bíróság beigazoltnak vette.

§ Frank L. András bűnpöre. Az aradi kir. törvényszék a mai napra tűzte ki család bukási bűntettével vádolt Frank L. András és társai bűnügyének tárgyalását. Ismeretes, hogy Frank L. András, ahinek az Asztalos Sándor utcában volt rövidáru kereskedése, a múlt év májusában csődbe ment, de előbb áruaktárának nagy részét Russz József és Schmelzer Vilmos segítségével elszállította, hogy hitelezőit megkárosítsa. A monstre perben kilenc vádlott szerepel és közel 50 tanu kihallgatását kérte részint az ügyész, részint a védők s így a tárgyalást három napra tervezte a törvényszék. A tárgyalás megnyitása után azonban Frank L. András védője, Kelemen Gábor dr. kérte a tárgyalás elnapolását, mert a vádlott, aki előrehaladt tuberkulózisban szenved, utjabban morfium injekciókat kap orvosaitól. Legutóbb tegnap este kapott morfium és veronál injekciókat a vádlott s így ma annyira kábult, hogy a tárgyalás lefolyását képtelen a kellő figyelemmel kísérni. Azonkívül kérte a védő Frank L. András elméleti állapotának megfigyelését. Miután Keppich dr., Frank L. András bátor-

vosa és Pozsgay dr. törvényszéki orvosszakértő igazolta, hogy a vádlott tényleg morfium injekciót kapott s így ma annyira kábult, hogy nem képes a tárgyalásra figyelni, a bíróság helyt adott a védő kérelmének, elnapolta a tárgyalást és elrendelte, hogy Frank L. András elmeállapotát a törvényszéki orvosok figyeljék meg. Ezután Schmelzer védője, Krenner Zoltán dr., Révész Mór dr. kérték védeneciknek szabadlábba helyesését hivatkozva arra, hogy azok már kilenc hónapja vannak vizsgálati fogságban s így a még várható büntetés nem oly nagy, hogy a vádlott szökésétől tartani kelljen. A törvényszék ennek a kérelemnek is helyt adott s Schmelzer Vilmos és Russz József vizsgálati fogságban lévő vádlottakat szabadlábba helyezte.

Balázs István bajonettje.

— Véres fegyver a meggyilkolt zálog-
házas aszénrénye alatt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, március 26.

Temesvárott a fogházban kegyelmi kérvénye sorsát várja egy halálraítélt rab: Balázs István, aki meggyilkolta és kirabolta Löwinger Ferenc temesvári zálogost. A gyilkosság ügyébe, amelyet a vizsgálat és főtárgyalás Balázs tagadásával szemben is tisztázott, most zavaros és láthatólag ravaszul kieszelt fordulatot kevertek bele.

A múlt hét utolsó napján Boroös Dezső temesvári királyi ügyész, Fehér Antal dr. vizsgálóbíró, Láng Béla dr. a rablógyilkos védője és az egyik temesvári lap szerkesztője azonos tartalmu és csupán egy D. betűvel ellátott levelet kaptak, amelyben ezt írta a névtelen levélíró:

— Figyelemstetem önöket, hogy nem Balázs István a gyilkosa Ltvinger Ferencknek, hanem én gyilkoltam meg, amit már egyszer megirtam. Én gyilkoltam meg egy katonai bajonettel, mely a csatolt rajz szerinti helyen fekszik. A 61 ik gyalogezred bajonettje. Kérem, Balázs István ártatlan, én hagytam ott a hegedűtöket, tessék megvizsgálni.

A levelek hátlapján még helyszínrajz is volt, mely a zálogház két helyiségét tüntette fel és egy vonallal az az ut is meg volt jelölve, melyet a gyilkos megtett, amikor a bájonettet a szekrény alá elrejtette.

A királyi ügyész nyomban elrendelte, hogy tartsanak helyszíni szemlét, de a hivatalos szemlét megelőzőleg még hétfőn reggel meg-
nésték a hatóság emberei a levelekben említett helyet és ott találták a bajonettet, melyet érin-
tetlenül hagytak.

Már délelőtt tartotta meg Fehér Antal dr. vizsgálóbíró a helyszíni szemlét a zálogházban és kihúzta a zálogház első helyiségében levő ruhaszekrény alól az egyik deszka alá beekelt bajonettet. A bajonetre a hatvanegyedik gyalogszred, továbbá a 2576. szám van belevésve. A fegyverre sok aludtvér tapad és vékony porrétanggal van bevonva. Feltűnt a vizsgálóbírónak a vér élénk piros színe, mely épen-séggel nem enged arra következtetni, hogy csaknem tíz hónapos vér tapad az acél-pengén. Feltűnően vékony a bajonetre rakodott porrétég is, ily hosszú idő alatt sokkal több pornak és piszoknak kellett volna a fegyverre rakodnia. A katonai hatóság most lázasan kutat ez ügyben annak megállapítá-sára, hogy kinek a birtokában volt utoljára az a 2576. számú bajonett és mikor, mily kör-ülmények közt tűnt el a katonaság birtoká-ból. A kétségtelenül pontos katonai nyilván-tartások teljes bizonyossággal adják meg majd

a kérdésekre a feleletet, ami döntő hatás
lehet a nyomorús további irányítására.

Léng Béla dr., Balázs István védőügyvédje, arra való tekintettel, hogy szerinte ujal tárgyi momentum akad Balázs István an védek szése mellett, hogy a gyilkosságot ne ő követe el és hogy a hegedűtöket az utcá talált a, sörgőz beadványban kérte ma a bűn per t írszfelvételét és a büntetés végrehajtás nak felfüggesztését. Valószínű, hogy ez a bajonett-tűgy minden valószínűség szerint ne más, mint olyan misztifikáció, mint amilyen volt a sek Vidéki János aláírással ellátott a g yilkosságot magára vállaló levél, esa es ügyesebben van megkonstruálva. Ne lehetetlen azonban az a feltevés sem, hog Balázs tényleg ezzel a bajonettel gyilkolta me Löwi nger Ferencet, ő rejtette el a szekrény al és most, hogy szorulni érezte már a hurko nyaka körül, kiesempészte valahogyan ezt a tit kát és akadt hozzátartozói sorából valaki, ak most a bűnper anyagának illetén való bonyo lításával vél segíthetni Balázs sorsán. De a minczen kizárva, hogy a bajonettet egyszerűen hatóságok félrevezetésére csempészték a zálog házba.

Löwingerék előadása szerint az első számú kamrában jártak villamos szerelők, hordárok és más idegenek, akik segítettek a raklározásban, szóval a bajnotti odacsempészésre könnyen megtörténhetett.

TANÜGY.

(—) Szülői értekezlet a főgimnáziumban. Az aradi királyi főgimnáziumban hétfőn délelőtt fél tizenegy órakor látogatott szülői értekezletet tartott Burián János főgimnáziumi igazgató. Az értekezleten, amely a díszteremben volt, közel háromezás szülő vett részt, akik nagy érdeklődéssel hallgatták meg a jeles pedagógusnak kiváló szaktudással készült és megfigyelésekben gazdag értekezését, amelyet lapunk tárcarovatában bő kivonatban közlünk. Az értekezés végén tíz pontba foglalta össze Burián igazgató a szülőknek szánt tanácsokat. Különösen figyelmeztette a vidéki szülőket a tanuló gyermekek elhelyezésére, hogy jól válasszák meg a helyet, ahová gyermeküket adják. Rámutatott a felsőbb osztályú diákok tanácskolába járásának vesszédelmére és kíváncsnak jelezte, hogy inkább egészen gyermekkorban tanítsák a tanulókat táncolni. Szólt ezután a sportegyletek kebelében való működésről, amit az iskolai szabályzat tilt a tanulmányi és nevelési szempontból helytelennek is tart. A sikerült előadásért a hallgatószög nevében Nagy Sándor dr. mondott köszönetet a főgimnáziumi igazgatónak és meleg szavakban méltatta azt a hosszú és eredményes pedagógiai tevékenységet, amelyet Burián János kifejtett.

(-) Az iskolaszék ülése. Arad város közs. iskolaszéke március 28-án, azaz csütörtök délután 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes ülést tart. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete Sófalvi György közs. tanító és Kovácsné Fr. Sarolta ig. tanítónő nyugdíjazása tárgyában. Előterjesztés három új állami óvodának a belvárosban való létesítésére vonatkozólag. Az aradi m. kir. állami gyermekmenhely telepbizottságának megkeresése a közs. tanítók, tanítónőknek a menhelytelep célját illető közreműködése tárgyában.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Leányvásár, operette. A) bérlet. Csütörtök: A kicserélt feleség, operette. B) bérlet.

Péntek: Rablólovag, színmű. Gombaszögi Frida, a Budapesti Magyar színház művésznőjének vendégfellépésével. C) bérlet.

Szombat: Sárga liliom, színmű. Gombaszögi Frida, a Budapesti Magyar színház művésznőjének vendégfellépésével. A) bérlet.

Kicserélt feleség.

(Eredeti operett 3 felvonásban. Írta és zenéjét szerezte: Arany Jenő János. Bemutató előadás.)

A művészeti decentralizáció újabb örvendetes eseményeként eredeti operett bemutatásban volt részünk vasárnap este. Vidéki szerző az aradi publikum és kritika elbírálása alá bocsájtotta operettjét, hiába várva a budapesti előadásra. Megszoktuk, hogy jót, rosszat egyaránt a fővárosi színpadokról kapjunk és ezen a révén a rosszat is tetszetős formában tukmálják ránk, beharangozván a darabnak, hogy Budapesten a kültelki Várszínházban ezer előadást ért meg. Örvendetes emancipáció a vidéki bemutató, mert hiszen ennek a közönségnek izlésebeli fejlettsége van olyan forum, mint a fővárosi és ennek a bírálatát bármelyik szerző érvényes ítéletnek akceptálhatja.

A Kicserélt feleség szerzője hódmezővásárhelyi zenetanár, még pedig a javából. Gazdag invenciója komponista, aki már első színpadi munkájánál is megérdemelte volna, hogy ötletes librettista szolgálja. Melódiai és forrásból fakadnak, muzsikája színes fűlbemáshoz, nem összehalmozott, hanem eredeti talentuma eredeti munkája. Vannak reminiscenciái, de mikor ezek tolnak előtérbe, hamar észreveszi és ötletes fordulattal a maga eredetiségével váltja fel azokat. Bravuros hangszerelése sokszor a tökéletességig kiforrott elragadóan szép orkesztrális munka. Szóval Arany J. János kivételes művész talentum, aki már első operettjével is beigazolta, hogy van hivatottsága a senirához és a nyilvánossághoz, melynek még sok gyönyörűsége lesz ennek a nem mindennapos tehetségnek briliáns munkájából.

A pompás zenéhez, sajnos, nem méltó a librettó, ulszéli humor, sokszor durva obszcenitások, melyeken nem tudott, vagy nem akart enyhíteni a rendező. A rendezőnek lenne kötelessége, tekintve, hogy az aradi színháznak minosen dramaturgia, neki lenne kötelessége a színpadi siker titkával ismeretlen szerzőt támogatni. Az ő ízlése, tapasztalata, rutinja simithat, javíthat, sokszor az egész darab karakterét is megváltoztathatja anélkül, hogy a szerző individualitását érintené. Polgár Sándor ennek ellenkezőjét tette. Ahol a szerző jó szándékkal, de rutin nélkül pikáns helyzetekből obszcen jeleneteket csinált, ott Polgár Sándor valósággal baohanálta rendezett. Ilyen rendezéssel még az Aranyénál sikerültebb librettót is tönkre lehetne silányítani. Épen ezért sok elnézéssel emlékezünk meg a Kicserélt feleség szövegéről, mely egy kezdő ember sikernek szánt, de a járatlanság folytán elnagyolt, ötletszegény munkája. Az első felvonás ügyes beállítás után határozott várakozással néstünk a fejlemények elé, ezek azonban elmaradtak, és csupa régi, francia bohózatokban ezer variációban, — Loute, Örnagy ur és társai — de sokkal szellemesebben megírt jelenetekkel találkoztunk. A rezinője a dolognak az, hogy Arany J. Jánost nagytehetségű zeneszerző messze, nagyon messze maga mögött hagyta Arany I. Jánost, a librettistát. Arany I. János zeneszerző jövőjére egyszerű perspektívát nyújt a Kicserélt feleség, és ha az ő tehetségéhez méltó szövegíróval társul, diadalmas sikereket fog aratni.

A Kicserélt feleséget így is sok rokonszenvel, zenéjét pedig nagy elismeréssel fogadta a kö-

zönség. Alig volt olyan énekszám, melyet sajnos meg ne tapsoltak és meg ne éljenestek volna. Magát a jelen volt szerzőt pedig valóságban ovációkban részesítette a színházat zsufolásig megtöltő publikum.

Maga az előadás, leszámítva a rendezés izléstelenségeit, a szereplők minden igyekezetétől volt gondos és meglátszott, hogy a szereplők a szerző iránti szeretettől áthatva, maguk is óhajták a sikert. A legszebb, legtragyogóbb Neogrady Dóra volt. Pazar izlésű toalettjeivel mindenkit elbájolt. Éneke, tánca művészi volt. Dióssy Nusi amilyen szép és elegáns volt, olyan gyöngén énekelt. Nógrádi Malvin bájos jelenség volt Mici szerepében. Sikkes táncot zajosan megtapolták. A sok szereplő közül Győző Alföld érdemel nagyszerű humoráért, Huszár művészi énekéért és Várnai kacagtató rendőrfőnökéért minden dicsőretet. Benkőné, Mucsy Anna, Vass, Ladiszlay tetszetek még a közönségnek. H. G.

* A konservatórium hangversenye. Hétlőn délután tartotta az aradi zenekonservatórium ezidei hangversenyét. A műsor egész beosztása nem mondható valami ezerecsésnek. Nyolc zongorahármas, egy egy zongora négyes és ötös, 2 zongoraszóló, 2 zongoraverseny vonósötös kísérettel, 2 női kar és egy énekszóló zongorakísérettel. Szóval egy számból sem hiányzott a zongora. Az is furcsa volt, hogy az összes számokban a vonósszólamokat Karhanek Ferenc tanár és Müttermüller József igazgató látták el. Hiszen mindkettő kiváló művész, de ha növendékhangversenyről van szó, ott mégis a növendékeket szeretnők hallani, ha pedig a tanárok koncerteznek, úgy a többi tanárt is szerephez kell juttatni, nem pedig 15 zongora növendéket. Így a sok egyforma szám fárasztó volt a közönségre is, meg a közreműködő két tanárra is. Hogy jó hegedűnövendék nincs még az aradi konservatóriumban, az érthető. Unger és a néhai Sperber tanárt, úgy látszik, a jobb hegedűsök mind követték az intézetből való kilépésükkor és azóta eltelt rövid idő alatt még Karhanek se képezhetett ki jó hegedűnövendékeket. De esellistát bizony vártunk volna. A komoly munkát különben nem lehet elvitatni és az a tény, hogy a zongora növendékek közül többen sikerrel tettek vizsgálatot a zeneakadémia zongora tanfolyamának egyes osztályaiából, minden szónál többet mond. Legnagyobb tehetségnek tartjuk a kis Fényes Boriskát, aki Mozart C dur hangversenyének I. tételét meglepő biztonsággal játszotta fejből vonósötös kísérettel. Hasonló produktójával keltett még feltűnést Salgó Piri a Beethoven C dur zongoraversenyének I. tételében. De sok reményre jogosító előadást hallottunk Kemény Gizitől és Schwarz Margittól egy-egy trióban, valamint Bródy Erzséttől és Spielmann Erzséttől, kik egy-egy Bach fugát és egy-egy Beethoven szonáta-tételt játszottak szép készséggel. Jó volt még Bock Ilonka, Fényes Piata és főleg Ách Margit és Dömötör Margit. Szerepeltek még Fleischer Adél, Szenes Margit és Lizi, Löwy Irén és Glück Erzi. A sok zongoraszám közt üdítően hatottak a női karok, melyeket Weichart Auróra tanított be és dirigált temperamentumos átérzéssel és melegséggel. Dr. Messer Károlyné énekszámait elmaradtak. A zongoratanítványok Müttermüller igazgató, Müttermüllerné Lengyel Erzi és Bayerné tanárok növendékei. A zongoranégyesekben, ötösökben és versenyekben szíveségből közreműködtek Eszkart István és Kell Részó filharmonikusok. A közönség az egyes számokat élénk figyelemmel kísérte és lelkesen megtapsolta. (W.)

* Gombaszögi Frida vendégszereplései. Igen nagy érdeklődés előzi meg már is a Magyar színház nagytalentuma művésznőjének, R. Gombaszögi Fridának vendégfellépését. A közönség páratlanul nagy érdeklődést tanúsított a pénteki és szombati előadások iránt és máris igen nagy mértékben történnek a jegyekre előjegyzések. Érthető is a közönségnek és a magatartás. A művésznő ugyanis két kiváló színdarabban, Biró Lajosnak két óriási sikert aratott darabjában, a Rablólovagban és a Sárga liliomban lép fel a fő női szerepeket játszva. A vendégszereplés már csak azért is igen érdekességnek ígérkezik, mert ezeket a szerepeket Gombaszögi Frida kreálta és vitte diadalra Budapesten. A két előadás különben bérletben, rendes helyárak mellett fog lefolyni.

* Leányvásár. A magyar operett-irodalomnak kétségkívül a legkiválóbb terméke, amely az idei szezonban a budapesti Király színház színpadán kívül az ország összes színházaitan mindenütt óriási siker mellett került színpadra Martos-Bródy-Jacobi operettje, a Leányvásár. Páratlanul áll az a csodás karrier, amit ez az operett Aradon is megfutott. Rövid idő alatt a diadalmas siker egy hatalmas sánciódja felé, az első jubileumhoz közeleg. A Leányvásárt szerdán játszva újból a társulat.

* A rendőrség hangversenyét, melyet eredetileg február hó 2-án akartak megtartani, de Jeritza Mária máig is érthetetlen önkényes lemondása folytán el kellett halasztani, most 28-án este fél 9 órakor megtartják a Fehér Kereszt nagytermében. Jeritza helyébe sikerült nagy áldozatok árán Förstel Gertrudot a bécsi udvari opera világhírű koloratur énekesnőjét, a bayreuthi Wagner előadások starját megnyerni. Förstel Gertrudal fellép még Pick E. n. dr., a kiváló koncert-énekes és Reiner Frigyes a budapesti népkopera karmestere. Ilyen akvizíciókkal bizosítva van a hangverseny fényes sikere, melynek ilyen későre való kitolásáért minden felelősség a szeszélyes bécsi primadonnát illeti, a koncert rendezőse pedig minden elismerést megérdemel, hogy ilyen fényes számmal pótolja ki Jeritza elmaradását.

* Anatol France. A fehér kövön című világhírű regénye 1 kor. 90 fillér, kapható Juhász és Társánál. B) bérlet.

* Györgyike, drága gyermek Szomori nagyszerű színjateka már könyv alakban is kapható Juhász és Társánál. Andrassy-tér 16.

* Új kuplók: A lámpaláng, Siem de tele, Hogy van a Pál bácsi? Már arról én nem tehetek, Kárpelnél kaphatók.

* Hűtlen kigyó. Ez a címe annak a szenzációs erkölcsdrámanak, amelyet a kinematográfia egyik legkiválóbb, ragyogó tollú írója ajándékozott a mozi színházak kulturális közönségének. Igazi modern mozidarab ez az erkölcsdráma, megtűlajuk benne mindazokat az eseményeket, amelyek bennünket fáradt, unott városi embereket még érdekelní tul. A nagyvárosok bűnös titkai ismeretlen rejtelmeket és megdöbbentő jeleneteket takarnak és ha fellebbentik a homályos fátyolt, az élet megdöbbentő vátkével, szennyével ismerkedünk meg. A társadalomból kiragott romlott nőt hiába hívják vissza a tisztességes emberek közé és hiába emeli magához az orvosprofesszor, az ő lelken gyógytalan sebet vert az élet: az ő tüdeje nem tud fertőzött, bűnös levegő nélkül működni. A szerencsétlen teremtés a családi otthonából, ahová az orvos bevitte az utca sarából, visszavágyódik a bűnök tanyájára és a megbékülést, a megbocsátást egy robogó vonat hozza meg a számára, amely gyilkos súlyával keresztülrohan agyongyőrtött, kifáradt testén. A megrendítő erkölcsdráma hétlőn és kedden óriási nagy érdeklődés mellett került bemutatásra az Apolló-színházban, amely a hatalmas képet még csak egy napig: szerdán tartja műsorán. 177

* A Tegetthof vízrebocsájtása. Még egy hete sincs, hogy nagy ünnepségek keretében vízrebocsájtották a monarchia második dreadnought-ját és az Uránia színház már bemutatja közönségének a nagyszerű látványosságot. Saját operatőrije készítette a képet, aki a hadvezérlés külön engedélyével direkt az Uránia számára készítette a felvételt. A kép a nagyszerű műsor keretében minden előadásán színpadra kerül. 175

* A rab szökése. (Az Uránia szenzációja.) Szerdán utoljára került előadásra az Uránia érdekesítő előadása A rab szökése. Ennek a képnek külön tragikus története van, mely Budapesten játszódott le. A rab szökésének egyik előadásán egy ekzaltált lelki ember, annyira felizgatódott a hősi rettentés kálváriáján, hogy ott a nézőtérben öngyilkos lett. Ez a véres esemény most már hozzá kapcsolódott a lép sorához, annyira, hogy sok helyen elő nem merik adni, félve a képnek szuggesztív hatásait. Nagyon természetesen, hogy normális idegzetű emberek pusztán az érdekesesség hatásával bír. A rab szökését megnézte Bíró Lajos az aradi újságírók illusztrációi verőkéje is és a legnagyobb érzékeléssel nyilatkozott a kinematográfia erre a szenzációjáról. 175

Öngyilkos fővárosi bankigazgató.

— A bakkarat áldozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 26.

Ma délután fél két órakor a Magyar Jelző Hitelbank Nádor-utca 7. számú palotájában öngyilkos lett az intézet egyik igazgatója: Szántó Aladár, a tőzsdei osztály vezetője, aki huszonhét év óta szolgált a bankot. Szántó Aladár főbelölte magát. Rögtön kiszenvedett. Ez a vértanú és megdöbbentő eset bankkörökön túl felháborította és eszméletre intti az előkelő társaságnak ama tagjait, akik a maguk és a családjuk becsületét viszik napról-napra a kaszinók bakkarat asztalához.

Szántó Aladár, ki egyik legtekintélyesebb intézet exportált osztályának vezető állását töltötte be, szenvedélyes hasárdjátékos volt. Már évek óta bakkozott. A Lipótvárosi Kaszinóban több, mint ötvenezer koronát vesztett. Kártyavesztéseivel póllására a tőzsdére ment, de ott sem volt szerencséje és bőrezi üzletein is nagy összegeket vesztett. E könnyelmű életmódja mellett rajongásig szerette a feleségét és a családját. Telén ez adta kezébe a gyilkos fegyvert, hogy vagyonát, a családját jólétének biztosítását, könnyelműen eljátszotta.

Szántó Aladárnál 3 korona 46 fillért és aranyérmét és kincset találtak. Az öngyilkos igazgató szerencsétlen felesége, amikor a rettenetes hírt meghallotta, ájultan esett össze. Szántóné előkelő lipótvárosi családból való; leányneve Rosenberg Tonka, A Mészáros-utca 4 számú ház második emeletén lakik házasság lakásában. Szántó Aladár negyvenhat éves volt, a fővárosi társaság ismert és kedvelt tagja. Pénzügyi körökben nagybecsűlték tehetségét és biztató karrier előtt állott, amelyet most gyászos hirtelenséggel fejezett be ez a döbbenetes sötét tragédia.

Szántó Aladár, úgy látszik, napok óta készült a halálra. Ma reggel kilenc órakor ment hivatalába, tízig ott maradt, aztán a tőzsdére ment, ahol egy óra hosszat tartózkodott. Majd újra hivatalába ment. Főlegkor ért véget a hivatalos idő a bankban és egy óra múlva jelent meg egy szolga Szántó szobájában, hogy takarítson. Ott fektet az igazgató, állott halántékkal. Hosszában nyult el a konzoltükör alatt, mellette egy kilenc milliméteres revolver, amelyből egy golyó hiányzott. Egyetlen lövés végzett. A golyó a jobb halántékon jött ki.

Öngyilkossága előtt írásait nézegette a boldogtalan és leveleket írt. Asztalán legfelül piros tentával a következő felírású cédulát találtak:

A bakkarat vitt ennyire. Megérdemeltem sorssomat. Nagyon kérem, hogy szegény feleségemet kíméletesen értesítsék. Nem írtam neki, mert erőmon túl lett volna kúcsuamom.

Azután egy zárt boríték következett ezzel a címzéssel: Nagyméltóságu Széll Kálmán v. b. t. t. urnak Budapest.

Ez alatt egy hivatalos barna boríték fektet, rajta e sorok: Osztálysorsjegy van benne a folyó húzásra, amely nem az enyim, hanem a feleségem tulajdona.

Most újra egy leragasztott barna borítékra bukkantak, amely Polnay Pál cégvezetőnek van címezve. Az ötödik borítékra csak ennyit írt: Anyósomnak.

Benne 1 drb. szerb sorsjegy, 2 drb. magyar Jésvársorsjegy.

A tragikus véget ért igazgató holtteste a hatósági szemléig hivatalos szobájában maradt. Délután fél három órakor aztán egy irtózatlan tragikus pillanat következett el. Megjelent a bankban Szántó Aladár fiatal felesége.

— Hol van az uram? Engedjenek hozzá. Látni akarom!

Szántó barátjai előlították a holttesthez vezető ajtót. S kérésre vigasztalva a gyásztól összetört uriaszonyt, elvezették Neumann igazgató szobájába. A holttestet délután a rendőri szemle után a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Mintán olyan hírek is voltak, amelyek az öngyilkosságot Szántó hivatali működésével hozták kapcsolatba, a Magyar Jelző Hitelbank igazgatósága hivatalosan kijelentette, hogy Szántó Aladár közbecsületét érdemlő, kitűnő tisztviselője volt a banknak, értékeit nem is kerest és öngyilkosságának egyedüli oka az, hogy vagyonát elkártyázta és elbőrcézte.

Szivák Imre végrendelete.

(Készülődés a halálra — két hónapja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 26.

Hat nap múlt el Szivák Imre öngyilkossága óta. A magyar közélet egyik legértékesebb alakját gyászoljuk e tartalmas, nemes és európai látókörű férfi elhunytában. Szivák Imre halála napján dőlt össze a Törlesztési Bank. Azóta kétségtelen bizonyossággal megállapították, hogy a Törlesztési Bank összeomlásában Sziváknak nem volt része, a boldogtalan csak áldozott, hogy aztán ő legyen könnyelmű, a pénzszerzés deliriumában megbibbant emberek áldozata. Egy évtized óta ölte Szivák Imre negyvenévi munkásságának minden gyümölcsét a Törlesztési Bank danadák hordójába. Majdnem három millió koronájába került ez a szerencsétlen vállalkozás. Az elnök-igazgató nyolcszázhatvanegyezer korona erejéig jót állt a Törlesztési Bank váltóiért a nygybankokkal szemben.

Ezzel szemben soha egy fillér fizetést, vagy tantiemet fel nem vett. Mindenki kiutaltatja a fizetését, az összes igazgatósági tagok, csak Szivák Imre nem. Most január végén tudták meg, hogy végzetesen visszaéltek a bizalmával és pénzügyekben annyira naiv jóhiszeműségével. Nem volt kivezető út. Az életet Szivák Imre nem kezdhetett újból elől. És a hatvanhárom éves aggasztán levonta a menthetetlen helyzet következményeit. Szivák Imre már január huszonhetedikén, tehát két hónappal az öngyilkossága előtt teljesen elkészült utolsó útjára. A képviselő ugyanis ez év január huszonhetedikén másodszor végrendeletet

szett és ez utolsó írásában, mint változatlan tényről beszél közeli haláláról. Akkor értesült arról, hogy a háta mögött, tudta és beleegyezése nélkül milyen veszedelmes spekulációkba sodorták a bank alapítóját. Akkor tudta meg, hogy pompásan megalapozott tekintélyét anyagi romlás fenyegeti. Elég embertelenséget tartak elé az intézet pusztulását. Nem látott más megoldást, mint a revolvergolyót.

Két hónapig, hatvan nap minden óráján át viselte magában a halál gondolatát és úgy elrejtette, hogy legközelebbi hozzátartozói, meghitt régi barátai sem tudták, mire gondol, milyen képzetek vorzák ellenállhatatlanul. Ügyvédi irodájában közben a legbonyolultabb jogi ügyekben adott tanácsot, nagyszerű pöriratokat mondott tollba, latin költőket olvasott, elnökölt az ügyvédi kamara ülésén és ékes szólása sohasem volt szárnyalóbb, mint hanyatló életének nyolchetes golgotáján. Szivák Imre végrendeletét így kezdi:

— Egész életemben a becsületet és az ember szeretetet helyeztem mindenek fölé. Az emberekbe vetett bizalmam mégis megrendült és az élet igazságtalanságait immár nem tudom tovább elviselni. Az isteni gondviselésbe vetett megnyugvással készülök a halálra!

E megható bevezetés után beszámol családjának azokról a csapásokról, amelyek ennyire megrendítették. Feleségének vagyonához sohasem nyúlt, azt külön kezelte. Ez teljes épségében megmaradt. A fia vagyonáról is gondoskodott. Egyik leánya, Baross János dr. képviselő felesége, el van látva, a másik alspítványi hölgy, erről majd az anyja gondoskodik. A végrendeletet érekeny bucsúval fejezi be.

Szivák Imre nem volt egészséges ember. Tíz éve először, aztán három éve másodszor operálták; azóta mindig bandagot visalt a testén. Senki sem sejtette, hogy az életerősnek látszó, dallás öreg ur, állandóan szenved. Rettenetes fájdalmak gyötörték. Kilenc év előtt négyezszeker koronát vesztett valamely telekvállalkozásában és akkor súlyos fegbeteg lett. Két héttel öngyilkossága előtt egy este ájultan esett össze a dolgozószobájában. Ma egy hete esie utazott el. A legrégibb táskáját hozatta szobájába. Semmit sem vitt magával. A táskájában újságpapírossal tömte tele. Ez a rengetek újságpapíros arra kellett, hogy öngyilkossága előtt a vasuti fülke bársonyát letakarja, ne hogy bevérézze az ülést és ezáltal alkalmatlanságot okozzon. Így is tett. Az elsőorvosi fülke, amelyben Szivák Imrét holtan találták gondosan be volt fűtve újságpapírossal. A golyó a balhalántékon forodott be és a jobbhalántékon jött ki. Hódossy Lajos a Törlesztési Bank volt igazgatója az összes igazgatók előtt, a következő kijelentést tette:

Hamis váltó forgalomban egyáltalában nem volt, ilyen nincs is.

Az igazgatóság tudtával és beleegyezésével és felhatalmazásával tőzdejáték nem volt. Ez kizárólag az én kezdeményezésemre történt. Különösen kiemelem, hogy sem a tőzdejátékról, sem egyéb szabálytalanságról megboldogult elnök urnak, vagy Baross János igazgatónak tudomása nem volt.

Ez a nyilatkozat is tanúsítja, amihez nem férhet kétség, hogy Szivák Imre tiszta életintakt férfi volt, a Törlesztési Bank ölte meg, és nem ő a bankot.

HIREK.

Automobilos bankrablók.

— Hajsza a párisi anarchista banda után. —

Távirati tudósítás.

Páris, március 26.

Néhány hónap óta vakmerő banditák garázdálkodnak Párisban és vidékén, akik automobilon hajítják végre gátlapjukat. Első rablásukat Párisban a Rue Ordenerben követték el Cabry bankszolgá ellen, néhány héttel ezelőtt pedig egy rendőrt lőttek le, aki utjukat akarta állni. Tegnap Chantillyben megtámadták a Generale pénztárat fiókját s miután lelőtték a pénztáros, kifosztották, előbb azonban az országúton lelőtték egy sofőrt s autóját elrabolták. Semmi kétség, hogy a Chantillyban elkövetett gonosz tett gyilkosok és rablógyilkosok műve. A kormány százszáz frank díjat tűzött ki a rablógyilkosok felfedezésére és az ilyen merényletek lehetetlenné tétele végett igazgatási reformokat készít elő. — A párisi Gelilli-külvárosban a múlt éjjel letartóztattak egy embert, aki gyanúsán viselkedett. Azt mondotta, hogy a neve Busspacher. Levelét találták, amely a Rue Ordenerben elkövetett rablógyilkosságra vonatkozik. — Bertillon, a körözölevél-osztály vezetője az Asnièresben elhagyott automobilon Garnier és Carrouy anarchisták ujji lenyomatát találta, akik a Rue Ordenerben a rablótámadást követték. A Société Generale is 100 000 frank jutalmat biztosított annak, aki az automobilos rablók nyomára vezet.

A kamara mai ülésén 800.000 frankot szavazott meg arra, hogy a rendőrséget a külvárosokban szervezzék és néhány automobillal lássák el, hogy a rablókat szentül automobilon üldözhesék.

Az Aradi Közlöny mai számához postautalványt mellékelünk és tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket az előfizetési díj szíves beküldésére, nehogy a lap rendes küldése fennakadást szenvedjen.

— Uj egyetemi tanárok. Budapestről jelentik: A király Demetzky Mihály dr. egyetemi magántanár, udvari tanácsos, a Ferenc József intézet volt kormányzóját és Süták József kegyesrendi főgimnáziumi rendes tanárt a budapesti magyar királyi tudományegyetemen a matematika nyilvános rendes tanárává nevezte ki.

— A trónörökös magyarországi vadászata. Budapestről jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös a hó 29-én Fesztetich Tassiló hercegnek a somogy megyei berzencei birtokára utazik. A trónörökös több napot tölt a hercegnél és részt vesz a szalonka vadászaton. Ferenc Ferdinánd Berzencéről Brioniba tér vissza, ahol a húsvéti ünnepeket családja körében fogja eltölteni.

— Harc a milliós hagyaték körül. Tudvalevő, hogy Kintzig Béla elhunytával több milliós vagyon maradt a rokonokra, kik között van özvegy Kintzig Ferencné is. A hagyaték tekintélyes részét képező aradmegyei ingatlanoknak az árvaszéki határozat értelmében Kintzig Géza a gondnoka, azonban özvegy Kintzig Ferencné bizalmatlansággal viseltetett a gondnok iránt s ezért a radnai járásbíróaságtól az ingatlanok zár alá helyezését, illetve új gondnok kirendelését kérte. Az ügygel ma foglalkozott a máriaradnai járásbíróaság, amely visszautasította özvegy Kintzigné kérését azzal az indokolással, hogy Kintzig Géza gondnok vagyonos ember s így teljes biztosítékot nyújt a személye arra, hogy korrektül fogja vezetni a földbirtok ügyeit.

— Nyilvános elszámolás az Aradi Ujságírók Segítő Egyesületének hangversenyéről. Az 1912. március 23-án a színházban, az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete javára rendezett hangversenyen jegyekből befolyt 3086 korona 80 fillér, feldíjazásokból 240 korona 50 fillér, összesen tehát 3327 korona 30 fillér volt a bevétel. Ebből Szendrey Mihály színgazgató a színháznak egy estére való átengedéseért kapott 700 koronát. A hangverseny rendezés előzetes költségeire, művészek fellépési díja fejében és a választmányának bemutatandó egyéb költségekre kiadtam 1262 korona 12 fillért; a jótékony célra maradt tehát 1324 korona 68 fillér. Bolgár Lajos egyesületi pénztáros.

Az estély alkalmából feldíjazni szívesek voltak: Vegvári Neuman Dániel 100 K, Bárhidy Antal báró 20 K, Fábrián Lajos 10 K, Kell Lajos 10 K, Vajda László 6 K, Dálnoki Nagy Lajos 10 K, Nemesi Aladár 20 K, Mairovitz Adolf 11 K 70 fill., Jakabffy 7 K 80 fill., Friebeisz Miklós 5 K 80 fill., Baross Zsigmond dr. 5 K 80 fill., Weisz Lajos 1 K 80 fill., Andrányi Károly báró 15 K 80 fill., Vajda Zsigmond 15 K 80 fill. Összesen 240 K 50 fillér. Az egyesület elnöksége a leghatasabb köszönetet nyújtja ugy a feldíjazottnak, mint a következő hölgyeknek és uraknak: Gróf Kinskyné Pálmay Ika, E. Rosai Rozina, Fényes Annuska, Baró Lajos, Raskó Géza, Karinty Frigyes, Zellner Sándor, a filharmoniai egyesület tagjai, Erényi R. Nándor, Tilger Árpád, akik részben teljesen díjtalanul működtek közre, Beragi Sándor dr., aki a színpadi rendezés munkáját végezte, a színtársulat számos tagja, akik jegyeket árusítottak, Szendrey Mihály, aki a színházat engedte és Csernak Ágoston szállodás, aki árendajárművel tette lehetővé, hogy a humánus célra minél több jusson.

— A pápa állapota. Berlinből jelentik: RS mából érkező hírek szerint a pápa állapota az utóbbi időben aggasztóan súlyos, azért az összes kinevezések elmaradnak. Ezzel a hírrel szemben a Neues Wiener Tagblatt jól informált körökből azt az értesülést kapta, hogy illetékes helyen a pápa megbetegedéséről nem tudnak semmit. Ugyanide érkezett hírek szerint a pápa egészségi állapota aránylag jónak mondható és az audienciák lemondása arra vezethető vissza, hogy a húsvéti ünnepekre való tekintettel, melyek nagyon igénybe fogják venni a szent Atyát, egyelőre pihenni szándékozik.

— Eljegyzések. Vajda Bódog eljegyezte Steinitzer Estát. (Minden külön értesítés helyett.)

Keizler Lajos csász. és kir. 33 ik gyalogezredbeli főhadnagy eljegyezte Frick Miklót, Frick József építész és háztulajdonos bájos leányát.

— Menyasszonyi kelengyék és alkalmi ajándékok legelőször beszerzési forrása Fischer Mór Arad, üveg, porcellán, lámpa- és díszművek kereskedése Andrassy-tér 20. Városi és megyei telefon 568.

— Fizetnek a Törlesztési Banknál. Budapestről jelentik: Ma kezdtek meg a betétek visszafizetését a Törlesztési Bankban. A nagyszámmal megjelent betevőket 11 óráig várták és akkor közölték velük, hogy most csak a kétszáz koronáig terjedő betéteket fizetik ki, a nagyobbakat, de ezerszáz kisebbet csak három nap múlva. Zugolódás támadt, kifakadás hallatszott erre s amidőn a folyosón szorongók is értesültek róla, elment a jökejük s éles hangok hallatszottak az igazgatóság ellen. A hivatalnokok csak nagynehézen tudták lecsillapítani a szorongókat. Az igazgatóság hírét azért rendelték így, mert az igazgatóság egyik tagja, aki mára ígérte, hogy száz ezer koronát tesz le a pénztárba, csak három nap múlva válthatja be ígérését.

— Halál a repülőtéren. Düsseldorfból jelentik: A repülőtéren ma a müncheni Kleine nevű aviatikus Wright-féle repülőgépjéről tíz méter magasságból leesett és néhány perc múlva meghalt. Felesége és négy éves gyermeke jelen voltak a repülőtéren és mindketten elájultak.

— Halálozások. Mély részvétet keltett az egész városban vasárnap reggel Aszlán Jánosnak, az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár főtitkarságjának váratlan elhunyt. Aszlán János pár nappal ezelőtt betegedett meg és súlyos operációt kellett végezni, amely azonban már nem segített rajta. Temetése hétfőn délután ment végbe nagy részvétel mellett a felső temető halottas házából. Az elhunytban Csiky Károly nyuz. árvaszéki ülnök vejét gyászolja.

Beck Adolf, a Schiffer és Beck borasgyereskedő cég belfajja, 67 éves korában meghalt.

Mencshelyi Csirke Aladár nyuz. máv. ellenőr 70 éves korában meghalt Rikosszentmihályon.

— Adomány. Frick József aradi építész 30 koronát, N. N. 5 koronát adományozott az aradi ujságírók segítő egyesületének. Az adományokért ez uton mond köszönetet az elnökség.

— Wiener Gyula dr. kiváló aradi fogorvos — tekintettel elfoglaltságára — mostantól kezdve reggel 7 órától rendel és kéri a vidéki pácienseket, szíveskedjenek őt telefonon (768) vagy levélileg bejelentésükkel egy nappal előbb értesíteni.

— Különös házasság. Sokatlan esküvő volt tegnap az aradi anyakönyvi hivatalban. Egy apa és a fia egyszerre tartották esküvőjüket. Idősb Bodnár István kocsis Németh Annával kötött házasságot, ifjabb Bodnár István pedig Batoni Flóriával. Az apa hosszú özvegyiségben nevelte fel fiát és ámbár maga már régebben elvethette volna azt, mivel tegnap házasságra lépett, mégis nem akart addig újból házasságot kötni, míg fia is be nem köti valamelyik itteni leánynak a fejét.

— Tíz turista halála a hóvívina alatt. Bécsből jelentik: Borsalmi turista-szerencsétlenség ért tegnap délelőtt egy bécsi turista-társaságot a Hochschneebergen. Hóvívina alá kerültek a tizenegy tagú társaságból, amelyet Hacker Emil dr. járásbíró vezetett, csak egy fiatal hölgy, Taglsicht Blanka menekült meg. Ez volt a legnagyobb katasztrófa, amely eddig osztrák turistákat érte. A szerencsétlenség egy kiszokellő sziklán történt. A katasztrófa helye a Fischerhütte nevű kis menedékháztól alig öt száz méternyire van. Ma reggel a legelső vonattal ötven egyes szki turista indult el a szerencsétlenség helyére. Ehez az expedícióhoz Puchbergben tizenöt katonai szki-járó csatlakozott. Bécsújhegyről is jöttek katonák és tiszták, hogy a mentésben résztvegyenek. Az esti órákig a szerencsétlenségnek eddig tíz halottját sikerült megtalálni, akik a következők: Hacker Emil dr. járásbíró, Weiner Richard, Weipert Pál úgynök, Birman Frigyes, Zach Frigyes, Frey Ferenc, Pollák Ottó, Werl Károly, Borh Ferenc és Blaschka Lipót hivatalnokok. A mentőállomáson borsalmi jeleneteket játszódtak le, az áldozatok hozzátartozói közül sokan elájultak. Megállapították, hogy a szkiisták alatt a hóörmeg megindult és a lenállókát teljesen elborította, akik mindannyian megfultak. Mind a tíz holttest két méter magas hóréteg alatt feküdt.

— Letartóztatott pénzhamisítók Világoson. Argyelán György világosi jómódú gazdához és Mitru nevű fiához a múlt héten beállított Lakatos Mihály világosi cigány s azt mondotta, hogy 6 10 és 20 koronás aranyakat bírsa gyártani, illetve hamisítani, ha aranyra pénze volna. Hogy azavának nagyobb súlya legyen, be is mutatott egy 10 és 20 koronás ólom másolatot. Argyelánnak annyira megtetszett a terv, hogy azonnal társnak ajánlkozott s az arany beszerzésére 300 koronát adott át Lakatosnak. Róser Mihály világosi járásörnmester tudomást szerzén a dologról, megindította a nyomozást, melynek eredményeképp mindhármat letartóztatta.

— Öngyilkosság. Czuczán Tódorné 18 éves síklói lakón ma házában padlásán felakasztotta magát. Tettének oka régi betegsége.

Uj női kalap divatterem!

Igentisztelt vevőim és a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy női konfektio üzletemet modernül berendezett

kalap divatteremmel bővítettem ki.

Dus választékot tartok mindenkor a legelegánsabb eredeti párisi

Oriási választék női felöltők, angol raglánok, kosztümök, selyem és gummipöpenyegekben. 1316

modell kalapokból Schwartzberger Manó,

legolcsóbb gyáriárakban

női felöltő és női kalap áruháza

Gyászkalapokat 2 órán belül elkészíték.

Arad, Vörösmarty-utca 3. szám.

Beton-tégla

1835

25%-al olcsóbb és jobb mint az égetett téglá,

Kézi erőre járó beton-téglagyártó gép

(gyárt naponta 4000 téglát) továbbá cement-cserép, kutgyűrű, betonáteresz és egyéb cementáru készítő gépek olcsó áron kaphatók.

Zsigri János

mezőgazdasági és cementipari gépgyárában

Arad, Pécskai-ut 17. 1835 Telefon 823.

Megérkeztek

a cipőkülönlegességek!

Dívtos világos sárga cipő 16 kor.
Legújabb szürke félcipő 12 kor.
Fekete dívtos finom cipő 8 kor.
Antilop félcipő 11 kor.
Barna dívtos félcipő 8 kor.
Férfi barna félcipő 13 kor.
Férfi barna magas 15 kor.
Férfi zsevro gombos 11 kor.
Férfi zsevro bergst. 9 kor.
Kalapkülönlegességek 3 kor.

Fehérneműek és nyakkendők nagy választékban a legolcsóbban csak 1447

IVÁNYI MENYHÉRT cégnél

a Forray-utában.

Alkalmi vételök

és eladatok

Ékszerárnyakban

nagy és esztelenül, Arad legnagyobb áru- és ékszerárnyakban

Deutsch Izidor

írás és ékszerárnyak

Közzet János-utca, Minerva-palota.

Zálogóculók

nagy és esztelenül, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvásárolhatók vagy más tárgyakra átcserélhetők

TELEFON 480.

TELEFON 480

!! Építetők figyelmébe !!

STRAKOVITS VILMOS

építész.

1824

Műszaki irodája A R A D, Szél utca 1/B. sz.

Elvállal a legolcsóbb árak mellett az építés terén bármilyen tervezést és költségvetés készítéseket, ugyancsak bármily építkezéseket u. m.: vízi, alacsony és magas építményeket, kő, téglá, vas, és vasbeton hidakat bármily méretben a legmodernebb kivitelben. Készít továbbá bármily műszaki munkákat, becsléseket, leltározásokat stb.

Meghívásra vidékre azonnal saját költségemen kiutazom.

Uj épület és műlakatos műhely.

Értesítem úgy a helybeli, mint vidéki nagyközönséget, hogy Aradon, Kápolna-utca 26. sz. alatt egy teljesen felszerelt

épület és műlakatos üzletet

rendeztem be. — Elvállalok a legpontosabb kivitelben összes szakmába vágó munkákat u. m.: épület-, vas- és sir-rácsokat, kutak, takaréktűzhelyek, vaskosarak, ajtók, ablakok készítését és javítását. — Hosszabb ideig mint munkavezető külföldön szerzett tapasztalatom alapján módomban áll ez iparágban minden követelménynek a legszakoszerűbben megfelelni. Vidéki munkákat is árkülönbözet nélkül elkészíték. — Költségvetéssel és szakrajzzal készséggel szolgálok. — Szíves pártfogást kér kitűnő tisztelettel:

Deutsch Zsigmond.

Telefon 709. szám.

1723

Telefon 709. szám.

1789

Lányi Marcell
cipőkülönlegességek raktára
Arad, Atzél Péter-utca 1. szám.

A tavaszi újdonságok cipőkülönlegességeimben már megérkeztek és azok részben a kirakataimban, részben üzlethelyiségemben minden vételkényszer nélkül a n. é. közönség rendelkezésére áll. ..

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-főle **Benzoetej-cremet** 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb
ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszeráránban kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengli-ház.)

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-főle pasztillát**, mely 5-10
perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migréntől.
1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-főle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fillér.

A CSALÁDFŐ ÉRDEKE

ha igazán olcsón akar bevásárolni, úgy keresse fel
Czitter Dezső versenyáruházát Waitzer János utca, fő-
postával szemben, ahol olcsón beszerezett áruk lesz-
nek fél áron alul elárúsítva.

Ponger selyem minden színben ...	96 fillér
Messalin ...	190 fillér
Taft selyem ...	140 fillér
Grenadin ... 120 széles	200 fillér
Selyem vászon blúz himzett abgépast ...	190 fillér
Selyem batizst blúz himzett abgépast ...	220 fillér
Madeirák ...	90 fillér-től
Glottok minden színben ...	120 fillér
Női hálókabát ...	220 fillér-től
Női nadrág ...	140 fillér-től
Stor függöny ...	450 fillér-től
Csipke függöny 150 cm. széles ...	120 fillér-től
Konyharuha lenvászon 1 m. hosszú ...	56 fillér-től
Damaszt törülköző ...	90 fillér-től
Férfi csikos zokni 3 pár ...	100 fillér-től
Női harisnya 3 pár ...	90 fillér-től
Patent gyermek harisnya ...	30 fillér-től
6 darab azsuros s. batizst zsebkendő ...	120 fillér.

Állandó nagy választék férfi és női szövetekben,
csipkék, csipkeszövetekben, asztalneműk, ággyarni-
turák és minden diszidolgokban fenti árjegyzékhez
mérlegelve. Kérem áruim vételkényszer nélküli meg-
tekintését.

5323

Kiváló tisztelettel:

CZITTER DEZSŐ
versenyáruháza.

Visnicski Döme

hentes

Karolina-utca 6. szám., Ferenc-tér sarok

A nagyérdemű közönnégnek szives tudomására adom,
hogy a fenti helyen egy jól felszerelt

1968

hentes-üzletet

nyitottam és naponta friss husok, ugyszintén friss bel-
és külföldi kolbászka, friss főlvágottak kaphatók.

Olcsó árak.

Szives pártfogást kér

Visnicski Döme, hentes.

!! FIGYELEM !!

!! FONTOS !!

Asztalos, építető és építész urak figyelmébe
ajánlom ujonnan alapított

1431

épület és portál üvegezési vállalatomat.

Vállalatom minden e szakba vágó, a legkisebb javítástól, a
legnagyobb építkezési munkáig való szakszerű pontos és rendki-
vül olcsó árak mellett eszközölését ajánlja:

**Tessék ajánlatot kérni. Munkáügyben való meg-
hívásra személyes tiszteletemet teszem. Különös
nagy súlyt fektetek vidéki munkák pontos esz-
közlésére. Kitűnő referenciák. Nagy raktár bel-
és külföldi mindenféle táblaüveg, tükör és kép-
keretekben.**

Egyedül üvegező asztalosok és üvegeseknek legjobb és legolcsóbb táblaüveg
beszerzési forrása. Váson és nád ablak-rolettákat nagyon olcsón szállítok.

FRIED FERENC, ARAD.

Gr. Apponyi Albert- (Boczkó)- ut 15., 16-ik szám.
Steiner József műépítész ur új házában. Telefon szám 909.

Sirgönyeim
Fried. üveges Arad

Villanyos varroda!

Legujabb!

Legujabb!

STERN CZECILIA

ajánlja első aradi villanyerőre berendezett varrodáját

és saját készítményű kész női és gyermek ruhaáruházát, a hol Kosztümök, Pongyolák,
aljak, bluzek és gyermekruhák nagy választékban, ugyszintén mérték után leggyorsabban készülnek

Divatos Lúszter kabát ...	K.	12.-
Szövet Reform kabát ...	"	16.-
Mosó delén pongyola ...	"	7.-
Divat angol alj ...	"	9.-
Utcai alj ...	"	5-50
Cloth alsó ...	"	3-20

Cloth alsó ...	K.	5.-
Lúszter alsó ...	"	5-50
Selyem alsó ...	"	9.-
Mosó delén blúz ...	"	2-60
Gyapju delén blúz ...	"	5.-
Szövet ing blúz ...	"	6.-

Női és gyermek kötények nagy választékban, gyászruhák állandóan raktáron és mérték után 4 óra alatt
készülnek. Tisztelettel

1197

Stern Czecilia, Arad, Forray-utca 2.

Villanyos varroda!

Villanyos varroda!

Villanyos varroda!

ALAPITOTT 1889-BEN

Várhoz László

uri és női elpész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a tavaszi időnyre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermek-cipők készítését valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. Megrendelések 48 óra alatt eszközöltnék. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOZ LÁSZLÓ,
a leges honvédekre tisztikarának szállítója. 5129

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-
oltványok ezre 150 korona.

Ne vegyen addig,

amíg tölem árjegyzéket
nem kér. Az összes bor-
és csemege-fajokból szállí-
thatok Ripária Portális
és Montikola alanyon.

Rendelésnél 1/3 előleget
kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.
Gecse Dániel-utca 39.

Költözködők figyelmébe!

Vilamos világítási berendezések
csillárokkal

együtt kedvező áron felállítok
a melletti szobát és szobát

KOCH DANIEL

Vilamoscsatlakozási és telefontelefonberendezési vállalat
Arad, Deák Ferenc-utca 42.

Ablakredők

Valódi amerikai ünnepköd
ablakredőnyök gyári rak-
tára, valamint valódi

lignum sanctum- tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban
kaphatók.

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű és játéka-
ru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ

HA SZERENCSES
PENZT SZEREZHET

FREDIN

CIPŐKREMMEL

MERT

MINDEN 100 K DOBOZ FENEKÉN 20 K

MINDEN 1000 K FENEKÉN 1 korona

TALALHATÓ

SELLE & KARY

WIEN XIII

BUDAPEST VI. BATHÓK-UTCA 3/B

A nőnek szépsége leg- nagyobb dísz.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb
művészete a kozmeticiának.
Egyik ilyen készítménye a modern
kozmeticiának a FÜLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó
tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosás után
azt a kellemes bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba
hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a
nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harma-
tos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul,
megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen
végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test
nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő
oxigénjét, a fityegő ráncok elsimulnak. Mosdóshoz
egy evőkanálnyit használandó mentől hi-
degebb vízben. RA I KORONA.

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza
ARADON.

Harisnya-kötőde.

Aki súlyt fektet gondos, jó mun-
kára, kötsse meg bármily nemű,

harisnyáit.

Andrássy-tér 20.

Fischer Ellz palotában levő harisnya-
kötődeben. Sürgős munkát azonnal
is elkészítünk. 1867

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és	1 szelvény 17 kor.
mellény) elegendő,	1 szelvény 20 kor.

csak
Egy szelvényt fektet az alonruhához 20. — K-át,
szilárdított szövetet, turisztalódot, szilárd-
kamat stb. gyári áron küld mint megbi-
raló és az oldó cég mindenütt lement postá-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Ami előnyök, a melyeket a megárvó öltés, ha
szövetalkotásait közvetlen Siegel-Imhof
cégnél, a gyári piacra rendelve, igen jöve-
ményes. Szabott legelőcsőbe, mint, őrlési
választék. Mintahé, figyelmes kiválasztás, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árakban.

Popper Testvérek áruházában

a
Forray-utcában

Javaszi vásár

megkezdődött.

Árainkat tessék figyelemmel elolvasni.

Korona árak!

1 mtr francia mosó delain	55 fill.
1 mtr francia gyapjú delain	
remek minták	1-15 fillér.
1 mtr frenche zefir	50 fillér.
1 mtr angol zefir	66 fillér.
1 mtr 120 cm. Grendin minden színben	196 fillér.
1 vég vékonyzáru vászon	
6 Ingre	7.—
1 vég cernakanavász 23 mtr	9 50
6 drb len pohártörő	2.—
6 drb len törülköző	2 50
1 drb tavaszi angol kehme teljes ruhára	5 50
1 selyem alsószoknya	7 50

Kérjük a t. hölgyközönséget hallatlan olcsó árainkról személyesen meggyőződést szerezni.

Vidéki megrendeléseket pontosan, utánvét mellett eszközölünk.

**Villamos-
felszerelések,
electromotorok**
legutánszabban
Kalmár Józsefnél
kaphatók 1671
Aradon, Salac-u.

LENGYEL GÉZA

épület- és díszmű bádógos
Mártonfi Viktor utóda

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR 2.

(A Széchenyi főmelegemmel szemben.)

Elvállal mindennemű épület- és ornamentikai munkákat, u. m.: tornyok, kupola manzárt, díszpárkányokat, manzárt és fedél ablakokat, tetőcsúcsokat, vizgyűjtő üstöket, stb. legkomplikáltabb rajz, vagy minta szerint. Raktáron mindennemű háztartási cikkeket. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Költségvetéssel készséggel szolgálok. 1229

Szalkai Arminné
hímző és fehérneművállalata
Arad, Weitzer János-u. 13

Női, férfi és gyermek kelen gyék készítése rövid idő alatt, legfinomabb hozzávalókkal, első rendű kivitelben készülnek. 4091
Szines és fehér hímzésnek ugyancsak fehérnemű varrások első árban készülnek.

Alkalmi ajándéknak nagyon alkalmas finom vászon zsebkendők, slingelt vagy aszurozott szelvel, hímzett sarkokkal tetszés szerinti monogrammal 80 krajcárért kapható. Oriási választék.

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat, szita-
árak és acélsodrony-ágybetét készítő

Arad, József főherceg-ut 18

Gyártelep; Kossuth-utca 45. sz

Telefon 557.

Ajánlják minden szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a n. é. közönség szíves figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók.

Arjegyzővet kívánatra bérmentve küldünk. 661

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt legjobb ízű **Hajós-Iéio**

Csukamájolaj

mindenfélé légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 841

Fagydagánatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Friglin“

Legjobb fekete

Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421

2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszerlárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeháza szemben. —

Első emeleti lakás

az

Andrassy-téren
banknak, vagy
más intézetnek
k i a d ó.

Bővebbet a kladóban.

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajl' van 6681

kaucsuk-sarok.

Tanulóleányok

heti fizetéssel

könyvkötészetünkbe
felvétetnek.

Fajliszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő- oltványok

alma, valamint gyökerező riparia portalis szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben

Hámory-gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.
Bővebb felvilágosítással szolgál:
Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.
TELEFON 229. SZ.

Gianotti Nándor

uriszabóüzlete Arad, Deák F.-u. 8.

Ertesitem igen tisztelt megrendelőmet és a n. é. közönséget, hogy a legfinomabb angol tavaszi és nyári szövetujdonságaim dus választékban megérkeztek. További szíves pártfogást kér

Gianotti Nándor
uriszabó.

Ne mulassza el!

előlelt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezni
felkeresni vételkény-
s szer nélkül

Vogel László

művészi és ékszerész üzletét.

Veszek zálogékszert,
tűri aranyat vagy más
tárgyakra bessorólam.

Arad, Weitzer János-u. 6

Új tanárliskola-épület.

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimet és a nagy közönséget értesitem, hogy a legdivatosabb bécsi és külföldi, átmeneti és nyári

1571

modell kalapjaim

nagy választékban megérkeztek, melyeket legjutányosabb árban árusítok.

Szíves látogatásokat kér kitűnő tisztelettel

WEISZ RÓZA

női kalap divatterme

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

ARADI (Seelinger) M. A.

uri, női és gyermekcipők raktára

Arad, Salacz-utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mértékutáni megrendelések készítését megkezdtem.

Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból dolgozni, mérsékelt árak mellett.

Készítek amerikai, angol és francia divatkülönlegességeket, ugyancsak fájós lábakra orthopéd gyógycipőket.

651

Becses pártfogásukat kéri tisztelettel:

ARADI (Seelinger) M. A.

SALAC-
UTCA 1.

TELEFON 902.

JAVÍTÁSOK ELFORADTATNAK.

Figyelje meg! Állandó étkezésnél a

„Dózsakenyér”

5859

mily jó hatással van a gyomorra és az emésztésre.

Értesítés.

Az orthodox hitsorsosokat értesitem, hogy a

frissen sült orthodox pászka

rabbi ur felügyelete alatt egyedül nálam rendelhető meg és az már azonnal át is vehető. Ugyancsak nálam igen jutányos árban husvéti zománczedény is beszerezhető.

1666

Krémer Ernő

Forray-utca 4. (Kapu alatt.)

Ne mulassza el

senki

Nassan R.

eső- és napernyő üzletét Szabadság-tér 19. felkeresni, ahol a párisi újdonságok és a legújabb divatu saját készítményű nap- és esernyők a legjutányosabb árakon kaphatók.

1451

Javításokat és áthuzásokat a legolcsóbb áron eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Nassan R.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

Varga Kálmán

női divatterme, Aczél Péter-utca 2.

Párisi és londoni szövet-
újdonságai megérkeztek.

A hölgyközönség szíves
figyelmébe ajánlom. 991

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktüzhelyraktára
és javító műhelye

Arad, Boros Béni-tér 20. sz.

Telefon 590.

Takaréktüzhely

mintaraktáramat és javítóműhelyemet a nagyközönség szíves figyelmébe ajánlom. Raktáron tartok minden kész lakatosárut u. m. vasablakok, vasrácsok, zászlótartók, vaságyak, sütők, keményajtók, keménytoldók forgó fejjel, üvegállvány, szellőző redők, kályha, kereszt- és hosszú pántok. Falszártásra vaskosarak kölcsöndíj mellett kaphatók. — Eladó egy rugós kalapács, esztergapad fémmnyomásra, géptengelyek, szíjkerekek, lendítőkerekek, függőcsapágyak, fűvők és kézgépek, továbbá kávéház vagy vendéglő előtti vasvirágládák 19 darab, sodronyonattal csikos kivitelben eladó. 1511

Brünnszövetek

szí ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári árakon kaphatók.

ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 6791

A tanított szövetség és az állami tisztviselői egyesületének szíves ajánlása. Ha direkt a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenféle áron. A legolcsóbb méretet is küldjük.

Dus minta válogaték megtekintésére bérmentve küldeték. 723

Megszünik

Németh István női és férfi divatáruháza

ARAD, Andrassy-tér 20. szám alatt.

(Fischer Eliz-palota.) Kérem cégemet nem összetéveszteni.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek. Tavaszi árjegyzék. Mintákat díjmentesen küldök. Választékot utánvétellel küldök és utánvétellel veszek vissza. Csak rövid ideig.

Alkalmi áraink a következők:

1 vég kelengyevászon 23 mt. vég K 11.50
angol fonal " " K 12.50
szepesi vászon " " K 11.—
liliom vászon " " K 17.—
paplan liliom 14 mt. vég K 27.50
lepedő angol " " K 26.—
alsó lepedő " " K 14.—
alsó lepedő " " K 16.50
Alsónadrág cöpper, méter ár 70, 80 fill.

A szövet osztály árai:

Sima lüszter, teget, fekete, méter ár K 1.50, 120 cm. szél s.
Chewiot minden színben 120 cm. széles, méterje K 1.60.
Bojhos angol kelme costümökre gyapju 140 cm. széles 2 K-tól 3.50-ig.
140 cm. széles tegeth, fekete sima angol costüm kelme 2.70-től 6.— K.
Gyapju delainek 1 K-tól 1.30-ig.
Fekete clott alsó szoknya K 2.50.
Színes lüszter alsó szoknya volt ára 14 kor. most 5.50 kor.
Női harisnya, fekete, barna K —.38
Férfi sokni, fegyhazi kötés K —.34
Női selyem harisnya, fekete K —.78
Női harisnya, ajour fekete K —.68

Kézimunka minden árban:

Futó rajzolt K —.60.
Futó kezdve, anyaggal K 1.80
Maderia futó, millió, rajzolt K 1.70
Tálcakendők 10 fillértől feljebb
1 drb. disz-párna töltve, montirozva K 6.50.
1 drb. congré futó, millió rajzolt K —.80
1 pár csipkefüggöny 6 koronától, 12 koronáig.
1 drb. női himzett ing kézi himzéssel K 2.90.
1 drb. női himzett vászon ing kézi himzéssel K 3.50.

Selyem osztály:

1 méter színes taftt elsőrendű minőség K 2.40.
1 mtr. fekete taftt K 1.80, 2 K, 3-ig.
Blous seymek színes csikos, kockás K 1.80-tól, 2.90 K-ig.
1 drb. selyem nyakkendő K —.58.
1 drb. himzett csipke sál K 5.50.
1 drb. túll sima sál K 5.—
1 tucat férfi vászon zsebkendő K 6.50.
1 tucat női vászon zsebkendő K 6.—
1 drb. nyári paplan K 1.70.
1 drb. nyári paplan prima minőség K 2.45.

Külön kiemelem, hogy nagyobb bevásárlásnál 5 százalék pénztári kedvezményben részesítem a mélyen tisztelt vevőimet.

Árak korona értékben.

Csak április 15-ig.

Ha pontosan és diszkrétan akarja ügyeit elvégeztetni, úgy csak a

Gyorsfutár-vállalathoz

forduljon, Zrinyi-u. 1. Telefon 848.

Ugyisint elvállal koszt-hordást, színházjegyváltást, gardírozást, reklámok kiosztását, számlák incassálását, lakás és butorozott szoba kiadást és keresést is a legolcsóbb árakban. 243

Elsőrendű mész, cement, gipsz

és mindennemű építési anyag **olcsóbb mint bárhol.** Megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

építési anyagraktára

Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Női kalap készítéshez szükséges összes kelékek kaphatók

a Kalap Bazárban

1183

Arad, Deák Ferencz-utca 8. sz.

Mindennemű női kalapformák és diszek állandó óriási raktára. Külön osztály kész modell kalapok részére. Párisban megjelenő újdonságok 36 óra letelte után már kaphatók. Megbizott bevásárló Párisban Boulevard Voltaire 18. Eladás kicsinyben és nagyban. Több mint 3000 forma raktáron.

Finom szalma forma 1 korona 80 fillértől kezdve.

Bámulatos olcsó árak.

Szigoruan szabott árak.

Női és leány gyapju kötött kabátok (Paletote)
minden színben a legnagyobb választékban.
Női kabátok 9—9.50 koronától — leány
:: kabátok 5—5.50 koronától feljebb ::

Bársony Andor
harisnya-, kötött és szövött-
áru üzletében kaphatók 5961
Arad, Szabadság-tér 17. sz. Telefon 642. sz.

— Mirjam imakönyvek (magyar és német)
legfinomabb bőr- és csontkötésben *Kerpelnél.*

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 23—26-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Laszki János lakatosnak József nevű fia. Pusztai András kereskedőnek Julia nevű leánya. Szekeres János asztalosnak József nevű fia. Tráfi Sándor pályafelgyázónak Margit nevű leánya. Dák Minály munkásnak Lajos nevű fia. Arasa János vasöntőnek Zsófia nevű leánya. Schuh József asztalosnak Margit nevű leánya. Katona János fékezőnek Juliána nevű leánya. Ludvig Péter vasúti tisztviselőnek Erik nevű fia. Kotok Péter napszámosnak György nevű fia. Kovács István fékezőnek Sándor nevű fia. Albert János fékezőnek Erzsébet nevű leánya. Bali András kocsinak István nevű fia. Borlódán János kereskedőnek György nevű fia. Ludwik Issák kereskedőnek Issák nevű fia. Meghalt: Kertész Antal 24 éves földműves. Blau Olga 14 napos leány. Damaskovics András 50 éves kocsis. Hofbauer Flóra 72 éves magánzó. Bók Adolf 67 éves kereskedő. Aszlán János 42 éves bankhivatalnok. Berger Irén 20 éves magánhivatalnok. Názias Lajos 68 éves ügyvédi írnok. Lukács István 22 éves, kalauz neje. Csányi Ilma 2 éves leány. Házasságok kötött: Dobrea Péter írnok Dobolyi Rozáliával. Zsigmond Mihály zenész Mezei Etelkával. Szilágyi Ferenc pénzeszedő Rosnyák Veronikával. Bella József borbélysegéd Boján Flórával. Ifj. Bodnár István napszámos Batrin Flórával. Id. Bodnár István kocsis Németh Annával.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy csak a magvak rovasára és a vevők kárára ehetséges. 6881

— Fedák így ír: Tisztelt doktor ur! Mikor abban a rendkívüli szerencsében részesültem, hogy az angol Felsőek előtt énekelhettem, a Felsőes asszony kérdésére, hogy mivel tüntetem el híres magyar szeplőmet, csak annyit feleltem: „Havas Gyopár Crém” Felső! Gratulálok, mondta ő kegyesen. Es ugyanezt mondom én Önnek. Fedák Sári. 5098

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Fia Weitzer János-utcában egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— Aki fanyképét, festményét, szinnyomatú műképeit izlésesen és precízen bekeretezni óhajtja, figyelmét felhívjuk, hogy forduljon teljes bizalommal „A speciális képeretezőhöz” Freimann József-hez Weitzer János-utca 9. szám. 1719

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Hogyan óvjuk lábainkat? Mindenkit nagyon közelről érint a hideg, nedves időjárás. A leghebamabb fázik meg a láb, sok esetben megfagy ezáltal tyukszem-bütyök képződik, úgy, hogy többé csinos cipőt nem viselhetünk. Hogy ezeket a kellemetlenségeket elkerüljük, ajánljuk nőknek, férfiaknak és gyermekeknek a Moskovits „Anatomiai” cipő viselését. Kapható a gyár fiókraktárán Arad, Szabadság-tér 18. szám.

— Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy bácsi bevásárlási utamból megjöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bácsi modell ujdonságokat. Üzletem régi jóhírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet velem. Grunblatt Antonia női kalap divatterme Szabadság-tér 11.

A gyermekeket nem szabad erőltetni.

Ellenkezésre akadunk mindig a közönséges csukamájolajjal szemben, mely úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek visszatetsző ízű. Aki azonban csukamájolaj helyett a Scott-féle Emulsiót használja, annak kényszereszközökre nincs szüksége. A már 35 év óta jól bevált Scott-féle eljárás szerint előállított

SCOTT-féle EMULSIO

jólizű és könnyen emészthető, úgy, hogy a leggyengébb gyomor is könnyen elbirja. Nem megvetendő a Scott-féle Emulsió hatása az étvágyra sem, mely a súlyt gyarapítja és a közérzetet javítja. Bevásárlásnál kifejezetten Scott-féle Emulsiót kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jóság, mint hatás tekintetében. 676 Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógyszárban kapható.

SPORT.

+ Kettős mérkőzés az AAK pályáján. Vasárnap délután kettős mérkőzés volt az AAK pályáján. Délután 3 órakor az Aradi Atlétikai Klub old boys csapata játszott kétszer 30 perces barátságos mérkőzést a nemrég alakult Typograph-csapatával. Az old boys csapatban levő régi jó játékosok arról tettek bizonyosságot, hogy nem feledték el egészen évek előtti tudásukat. Az old-boys ezúttal a következőképpen szerepelt: Holló István, Bogaár Károly és Korányi Barnabás dr., Nalter Pál, Boros József dr., Bruchhuber László, Duffner János, Petrány György, Reichner László, Szathmáry Béla és Jahl Nándor. A mérkőzést 3:0 arányban az old boysok nyerték meg. A Typographia ambíciójával játszott és máris figyelemreméltó haladásról tett bizonyosságot. — Négy órakor a Kolozsvári Vasutas Sport Klub csapata állt szembe az AAK teljes első legénységével. A kolozsváriak szép kombinációs játékot mutattak. Az első félidő huszadik percében Herskovics centerosátár győnyörű goalt lőtt, de ennél több goalt Kolozsávr nem is tudott elérni. A kiegyenlítő goalt az AAK a második félidőben tizenegyesből szerezte meg. A második egy vehemens kavardásból öt perccel utóbb jutott a kapuba, míg a harmadik goalt a jól játszó, de renitens kolozsvári kapuvéd kényelmesen nézte. Végül tehát az AAK. kitartóbb és hasznosabban játszó csapata győzött a szebben és fejlettebb technikával dolgozó kolozsváriak ellen. A vasutasok sokat vitalkoztak a bíróval, folytonosan kifogásokkal ítélleteit és Herskovics csapatkapitányának ugyancsak erősen kellett tartania játékosságát, hogy a pályáról le ne vonuljanak. — Mindkét mérkőzést ifj. Szathmáry István (AAK.) vezette.

+ A Szabadkai Sport Egylet Aradon játszik március 31-én az Aradi Atlétikai Klubbal. A mérkőzés a déli kerület labdarúgó bajnokságáért folytatott küzdelmek egyike lesz és érdekesnek ígérkezik, mert a szabadkai csapatban sok régi jó játékos szerepel. A bajnoki játékot megelőzi az AAK. II csapatának első tavasszi szereplése az Aradi Munkás Testőző ellen.

+ Vívóakadémia. Klasszikus szép vívóakadémiát rendezett vasárnap délután 5 órakor Maione Vincenzo vívómester az Aradi Vívó Klub tagjai, több kiváló szegedi vívó és tanítványainak közreműködésével. Résztvett az akadémián Armentani szegedi jeles vívómester is. Különösen kedves és gyönyörködtető volt Maione kis tanítványainak tőrrel és karddal való dolgozása, mely egyben verseny is volt. A versenyben nagy aranyérmet nyertek Andrányi Csiri báró, aki fénypontja volt az akadémiának, továbbá Urbán Iván és Hahs Laci. Kis aranyérmet Rikóczy Károly, Wolf Gyuszi és Stein. Ezüstérmet Waies és Horst. Wiener Margit tőriskola vívást mutatott be Maione mesterrel kiváló ügyességgel és gráciával. A nagy és előkelő közönség előtt lefolyt akadémiát Zöldy, az Aradi Vívó Klub elnöke vezette.

+ Az Aradi Tornaegylet football csapata hétfőn délután Temesváron mérkőzött az ottani Atlétikai Klubbal és 3:0 arányban vereséget szenvedett. A vereségen kívül baleset is érte az aradi csapatot, amelynek egyik tagja a temesváriak durvasága következtében karfiomodást szenvedett.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

187

Mint a hajhullás és korpaképződés legkathatóbb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és töményresteresztett petrolum kivonat van elismervé. Ezen kivonata fergalmában

Dr. William Patterson
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weltzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits drogulstár, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

NEUMANN M.
uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe
Arad.

Elősmert legjobb minőségű áruk.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, József főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)

Nagy választék!!!

8802

Olasó árak!!!

Külön osztály mértékszerinti rendelkezésekre.

Az urikörök szabója!

SCHÄFFER HENRIK elsődör 80

uri szabó.

ARADON, Andrassy-tér (Bing-ház.)

Készít: Kézesség mellett csak tiszta ANGOL és

eredeti HAZAI kelmékből LEGELEGÁNSABB URI

RUHÁKAT. — Videkléknek próba 3 órában belől.

Alapított 1896. 1735. Telefon 208.

KIVÁNTATRA MINTÁIMAT BÄRMIKOR BEMUTATOM

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Vidéki pénzügyintézetek

a Központi Hitelbank igazgatósága ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 26.

A Pénzügyintézetek Központi Hitelbankjának válsága arra bírta az érdekelt kétszáz vidéki részvényes pénzügyintézetet, hogy érdekeik megvédése céljából szervezkedjenek. Tegnapelőtt ülést tartottak, amelyen többen kikelték a Központi Hitelbank igazgatósága ellen, amely minden ellenőrzést elmulasztott és így tág teret engedett a vezetőség szabálytalan üzemeinek.

Végül határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint az értekezlet bizottságot küld ki, amely érintkezésbe lépve a Központi Hitelbank igazgatóságával a részvényes vidéki pénzügyintézetek nevében maga is részt kíván venni a státusz megállapításban. E bizottság feladatává tették, hogy felderítse a válság okát és okozatát és a Központi Hitelbank április 21-re összehívott közgyűlésén a részvényeseket szervezze.

— Eladott aradmegyei erdőbirtok. Az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár e hó 23-án Mittler Izidor dr. aradi ügyvéd közbenjöttével eladta nagyhalmágyi erdőbirtokának még tulajdonában volt összes erdősegeit, úgy mint Lunkosra, Szirb és Vidra nevű erdősegeket Lubomirszky Kasimir herceg krakói nagybirtokosnak. A nagyhalmágyi uradalom többi részét a Galizische Forstindustrie és a Laendler Aladar cég vették meg már régebben, míg a többi részeket József főherceg vásárolta meg.

— Szőlősgazdasági szakelőadások. Az Arad-hegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete folyó hó 24-én Aradon, a városháza tanácstermében szőlőgazdasági szakelőadásokat rendezett, amelyeken az aradi hegyalja szőlősgazdái mintegy százan voltak jelen. Az előadásokat délelőtt fel 10 órakor, a rendező egyesület révén Bódy Bódog elnök nyitotta meg. Azután Kovácsy Béla gazdasági akadémiai igazgató a szőlők műtrágyázásáról tartott általános tetszés közepette, igen élvezetes és tanulságos előadást, gyakorlati kísérleti eredményekkel támogatva az előadottakat. Ezután Avarffy Géza szőlőbirtokos a szőlőmoly elleni védekezés általános alapelveit fejtegette egy felolvasás keretében a végül Vojtek Alajos szőlőbirtokos ugyan csak a szőlőmoly elleni védekezés terén általa

végzett gyakorlati kísérlete eredményéről számolt be, s a szőlő ezen legújabb veszedelemes rovarai ellenségének az irására az általa használt tabi kotint ajánlotta. Ezzel kapcsolatban felkérte az elnökséget, Vojtek Alajos, hogy a földművelésügyi minisztérium előzetes engedélyének a kikérésével, az általa feltalált és kipróbált szer használatát a ménési vincellérszola szőlőjében gyakorlatilag is mutassa be a szőlősgazdáknak. Elhatározta továbbá az egyesület, hogy Kovácsy Béla előadását a szőlők műtrágyázásáról ki fogja nyomtatni és azt eruton az egyesületi tagok rendelkezésére bocsátja.

— Elmaradt bankfiók-alapítás. A biharmegyei takarékpénztár (Nagyvárad), amely nemrégiben nagy apparatussal akciót indított, előkezületeket tett egy aradi fiók felállítására, úgy döntött annak idején, hogy a fiók sugatsus elhajtán kezdene meg működését. Minden előkészítést megtett, minden rendben volt s most aztán a fiók létesítéséből nem lesz semmi. A takarékpénztár igazgatósága legutóbb tartott ülésében kimondotta, hogy tekintettel a súlyos pénzügyi viszonyokra, a fiók felállításáról elállott.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujrad, március 26.

Végre szép tavaszi időt kaptunk, a vetésekre valósággal áldás sz időjárásnak eme fordulata.

A gabonaszlet irányzata alaposan el lanyhult.

Elkelt a mai piacon:

400 mm. buza 20.80 - 21.20

200 mm. tengeri 17.00 - 17.20

Névleges jegyzés:

— mm. árpa 18. — - 18.40

— mm. rozs 19.00 - 19.20

— mm. zab 18.00 - 18.40

— mm. vető búkköny 24.00 - 26.00

Az árak száz kilogrammonként, koronákban

számlálva.

Budapesti áru- és értéktőzsze

Távlati tudósítás.

Budapest, március 26

Készár.

Ame lka 1/2-el olcsóbb. Kínálat, vételkudv mérsékelte, 20 ezer mm 5 10 fillérrel olcsóbb.

Határú.

	Dél	Észak
Buza 1912. április	11.21 - 11.22	11.20 - 11.21
Buza 1912. május	11.22 - 11.23	11.20 - 11.21
Buza 1912. október	10.52 - 10.53	10.60 - 10.61
Ros 1912. április	9.55 - 9.56	9.60 - 9.61
Ros 1912. október	8.60 - 8.61	8.47 - 8.48
Zab 1912. május	8.61 - 8.62	8.6 - 8.62
Zab 1912. április	9.50 - 9.51	9.43 - 9.44
Zab 1912. október	8.20 - 8.21	8.22 - 8.23

Az árak 50 kilonként számlálva.

Budapesti értéktőzsze (Táv. jelzés)

— Március 26 —

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	109. —
Magyar koronajárdék 4%	—	—	—	89.60
Magyar koronajárdék 3 1/2%	—	—	—	77.25
Magy. földt. herm. kötvény 4%	—	—	—	90. —
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	—	—	—	92.25

Magyar nyeresémsorsjegy köles	—	215. —
finaszab. és szegedi sorsjegy köles	—	149. —
Osztrák járadék papírban	—	89.75
Osztrák járadék szűrtbe	—	92.80
Osztrák járadék aranyban	—	4.40
Osztrák koronajárdék 4%	—	89.95
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	159. —
Osztrák-magyar bankrészevény	—	19.65
Magyar hitelbank-részevény	—	856.25
Osztrák hitelintézet részvény	—	650.75
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	780.50
50 frankos arany (Napoleonkor)	—	19.10
Német birodalmi marka	—	117.95
London vista	—	24.20
Páris vista	—	95.52 1/2
30 márkás arany	—	23.58

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távlati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. március 26

Buza (szokvány-minőség):

1/2 kilogrammos	—	—	—	10.50 - 10.55
1/3	—	—	—	10.55 - 10.60
1/4	—	—	—	10.60 - 10.70
1/5	—	—	—	10.70 - 10.80

Buza (Temesvári keresk. ár):

1/2 kilogrammos	—	—	—	10.40 - 10.50
1/3	—	—	—	9.00 - 9.15
1/4	—	—	—	9.15 - 9.20
1/5	—	—	—	8.90 - 9.00
1/6	—	—	—	8.50 - 8.55

Kőbányai sertéspiac.

— Márc. 26

Március 23 Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 150 - 152 fillér. Fialat közép (páronként 251 - 320 kilogrammig terjedő súlyban) 154 - 156 fillér. Közép (páronként 240 - 280 kgr.) 154 - 158 fillérig.

Sertéselészám: 1912. évi március hó 21. napján volt készlet 2 930 drb. — 1912. március hó 22-én felhajtott 700 drb. — 1912. március 22-én elszállított 163 drb. — 1912. márc. 23. napjára maradt készletben 25467 drb.

A hírtól sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szerda, 1912. március hó 27-én

A bérlet A) bérlet

Leányvásár.

Eredeti operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerző: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Harisson Jack Várnai Jenő.	Korcsmáros	Vass Jenő.
Harissonné Beakóné.	Kapitány	Csáky F.
Lucy leányuk Dróssy Nusi.	Lelkész	Ajtai Odón.
Gr. Rottenberg Polgár S.	Bessy	Sz. Rontay B.
Fritz, fia Győző A.	San	Kulesár L.
Miggles Tom Huszár K.	Egy anya	Laszi Etel.

Közdete este 1/2 órákor.

Tavaszi ujdonságok

CZIPŐ-

különlegességekben
már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-PCIÓK.

Hegységárban.

941

K 16.50 és K 20.50 árban

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma szerdán, 1912. március 27-én:

1. Drezda. Látványosság. — 2. Nagyon is fété
kony! Vizjáték. — 3. Hülsen kigyó. Szenzációs
társadalmi dráma 2 részben. Egy virágáros leány
életörténete. 1500 méter. Sláger kép. — 4. Az
alpáciena. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytató-
lagosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülő-
senként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér,
II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik
hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtér
áralap nélkül megjelenni. — Műsort ingyen kapn.
a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatári
— Buffet.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma szerdán, 1912. március 27-én:

1. Ki saját magát meglopja. Humoros. — 2. Szál-
lodatolvaj bosszúja. Kacagtató. — 3. Lóverseny
Epsonban. Természetutáni felvétel. — 4. Egy jó
trükk. Mulatságos. — 5. A rab szökése. Dráma 3
felvonásban.

Előadások d. n. 1/6 órától kezdve este 11 óráig. —
Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely
60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. —
Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS **ANGOL RAGLÁNOK** **SZABOTT ÁR**
BELYEN- ÉS
ETAMINE-KÖPENYEK
POSZTÓ FELÖLTŐK
LEÁNYKA-KABÁTOK **SAJÁT MŰHELY.**
GYERMEK-KAPÁTOK
ANGOL COSTUMEOK
TROTTEUR-COSTUMEOK
LEÁNYKA-COSTUMEOK **TELEFON 855.**
DIVATALJAK.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.**A MINORTA-TEAPLONMAL SZEMBEN**

6885

ZAB

Igen jó minőségben, jutányos áron kapható

Reusz Mór és Fia cégnél
Boros Béni-tér 12. sz.

1874

Telefon 162 sz.

Kizárólag

elsőrendű

gyártmányok!

Mindenféle

kefe-áru:

haj-, ruha-, fogkefe,
parquetta-kefék, fal-
porzó keféseprűk, fürdő-
gyékény, lábtörölők stb.
és mindenféle bel- és
külföldi

pipere- és

illatszerek,

arccerémek, hölgyporok, kéz-
finomítók, szappanok, haj-
festékek, hajvizek, kölni
vizek, szobaillatok, fogporok,
fogpaszták, szájvizek, köröm-
paszták, fésűk, hajtűk, acél-
árak, tisztítószeres s min-
denféle háztartási cikkek
legnagyobb választékban és
legolcsóbban kaphatók 1921

Hegedüs

Gyula

kefe-, pipere-, illatszer- és
bőrdíszmüáru kereskedésében**Aradon, Andrassy-
tér 15. Telefon 506.**

DIVAT

Levélpapírok

Legujabb, legszebb
kivitelben dobo-
zonként 8, 6, 4 és
2 korona helyett
4,2 és 1 koronáért
árusíttatnak

amíg a készlet tart

INGUSZ L. és Fia

könyv- és papírkereskedésében

Weitzer János-utca
Telefon 517.

Helybeli

képeslapok

darabja

4 és 2 fill.**Képes**

művészártyák
leszállított árban.

Egy 7 és egy 3 szobás modern
lakás **kiadó.** Bővebbet az
üzletben.

KÁVÉ

nyersen vagy frissen pörköelve.

TEA

legfinomabb fajokból keverve.

RUM

eredeti és saját töltésű üvegekben
csak az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEABEHÓZATALNÁL

Arad, Andrassy-tér 20. sz. a. kapható.

Telefon 609. szám.

130 saját fiókraktár
a bel- és külföldön

*Elsőrangú
elegáns
és jutányos a
Turul-Cipő*

Turul cipőgyár r.t.

Jemesvár

A monarchia legnagyobb cipőgyára
Fiókraktár: Arad,
Andrassy-tér Minerva palota

1249

VILÁGHÍRŰ MŰVÉSZNÖK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigrid,
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petrás Sári,
Fedák Sári,
Berky Lili stb.

mind, mind az egész ország hölgyközö-
sége csakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havas gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . . 1 kor. Puder . . . 1 kor.

Főraktár;

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

375—1912. sz.

Jószáshelyi körjegyzőtől.

Hirdetmény.

A jószáshelyi körjegyzői lak ujjaépítése törvényhatóságiilag engedélyeztetvén, az ezzel járó összes munkálatokra nézve a körjegyzői irodában **folyó évi április hó 15-én d. e. 10 órakor** szóbeli nyilvános árlejtés tartatik.

Kikiáltási ár 14.476 kor. 87 fillér, melynek 5%-a, vagyis 723 kor. 84 fillér vállalkozó által óvadékképpen az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképpes értékpapírban a községi pénztárba letéteményezendő.

Az árlejtési feltételek, terv és költségvetés a körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jószáshely, 1912. márc. hó 16-án.

Török Zoltán,
körjegyző.

1885

Husvétí ünnepek közeledtével

ajánljuk legizlésebb és legművésziesebb kivitelben készített fényképeinket minden kivitelben, ugyszintén gyönyörű

Gyermekek felvételek

készíttetnek naponta délelőtt 10 órától délután 4 óráig IGEN MÉRSÉKELT ÁRAKBAN. — Kérjük kirakataink szives megtekintését. — Szives látogatást kérünk, kitünő tisztelettel

1886

Kossakné és Szigeti

fényirdája.

ARAD, Weitzer János-utca 3.

Igen tisztelt vevőinket és az uri hölgyközönséget értesítjük, hogy
1783 a legelegánsabb eredeti

Szíves látogatást kérünk kitűnő tisztelettel:

bécsi és párisi kalap modell újdonságainak

SCHWEIGER és BÉKÉSI

szép választékban megérkeztek, melyeket legjutányosabb árban árusítunk el.

női kalap divatterme

== Kész gyászkalapok és gyermekkalapok nagy választékban. ==

Arad, Andrassy-tér 20. (Udvarban.)

Ezelőtt Bolexi Antal

CZERNÓCZKY M. I.

uri és női cipész-üzlete 5561

Salacz-utca 2 szám.

Hol mértékutáni rendelések leg-
újabb francia vagy amerikai fa-
vonban, legszebb kivitelben, jutá-
nyos árban készíttetnek.

Saját készítményű

czipőraktár

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség be-
ceses pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczy M. I.

Építetők figyelmébe!

A nagyérdemű közönség
tudomására adom, hogy hosz-
szabb távollét után Aradra
ismét visszatértem és 1804

építészeti irodámat

újólág üzembe helyeztem.

Bármilyen az építészeti
terén előfordulható új és ta-
fározási, átalakítási munkála-
tokat elvállalok és azokat
felelősség terhe mellett ké-
szítek. Tervek és költségvetések
készítését úgy emeletem mint
földszintes házakra elvállalok.

A nagyérdemű közönség
becses pártfogását kérve, ma-
radok kiváló tisztelettel

CSOBÁN TIVADAR építész

Arad, Deák Ferenc utca 20.

Molnár Antal

épület- és bútorgyártó
Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, egyéni
modern lak- és boltberendezé-
seket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
legolcsóbb árárt.

Kész bútorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves pártfogást kér kősz szol-
gálatlalt 5561

Molnár Antal,

épület- és bútorgyártó
Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Tömeges olcsó vétel és

feltűnő olcsó elárusítás

az alanti árakban.

Angol férfi és női szövö-
tek, francia Grenadin,
gyapjú Delének, angol
Zephirek, selyemvásznak
minden színben, Damaszt
asztalneműek és ágycész-
letek ajourral, törülközők,
pamut vásznak, valódi
rumburgi vásznak, sző-
nyegek stb. stb. Mindezen
cikkék feltűnő olcsó ár-
ban lesznek elárusítva.

MAUTNER R.

olcsó áruhaza.

Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5521

Orth. koser

sel peszach

heciserrel ellátott eredeti

tokaji

husvéti fehér- és veresbor

továbbá kitűnő szilvórium

jutányosan kapható

Özv. Kransman Sománé

1972 koser vendéglőjében

Asztalos Sándor-utca 9.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-
város és vidéke n. é. közönségét,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő

legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő árut, rendkívül olcsó árak
mellett. Rendelések 24 óra alatt
elkészíttetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerűen készítek. Kérem a n. é.
közönséget, szíveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izléses
kiállításáról, jóságáról és olcsóság-
gáról. Szíves támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koró-
nák ideálisan szépen, rághára
kitűnően, készülnek — — —

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 683.

4871

Pótlásra és telepítésre
kiválóan alkalmas fajtiszta

**gyökerez
ripária portalis**

vesszőt egy és két éves
minőségben, bármily mennyi-
ségben szállít 1844

Hámory-Gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Tisztelettel van szerencsénk értesíteni a n. é. hölgyközönséget,
hogy összes tavaszi újdonságaink mind raktárra érkeztek, külö-
nösen kiemelendő gyönyörű francia, angol és hazai gyártmányu
kelméink blous és ruha selymeink, markisette — Delainek —
gyönyörű mintákban. Mintákat kívánatra ezekből szívesen küldünk.

Rosenblüh H. és Társa

divatáruház. Szabadság-tér.

1353

Apró hirdetések

folytatása.

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491

forgalmi iroda Aulich Lajos utca 2. Tyityán Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyanígy kiesziköl pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó

B. Választó-utca 6. sz. ház. Értekezni Varjassy J. utca 28. szám alatt. 1850

A város belterületén

nagyobb telek megvételre keresetlik. Ajánlatokat „Központban” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Eladó

Révai utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5834

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel Cím a kiadóhivatalban. 1019

Kisradnán

egy szőlő, kolna pincével együtt eladó Bővebbet Perka Ivánnál Kisradnán. 1965

KÖLÖNFÉLE.

Krebitz Gyula

Tényképnagyító ügynök kéri, jelentkezék Battyányi-utca 27. szám alatt rövidesen. 1897

Egy 18 éve fennálló

temetkezési vállalathoz társ keresetlik 10 ezer korona tőkével meglevő vállalatnak kibővítése végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1985

Gyűjtes kárpitos

Ajánlkozik a szakmába bármely kárpitos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, úgy saját műhelyében, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Thököly tér 7. sz. 1211

Épület és díszmű bádogos

Munkákat legintézetesebben készíti, úgy helyben, mint vidéken. Diamant- és Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 2211

Minden ragyog.

Ha Raport fémtisztítót használ, Vojtak és Weiszlól. 1-5751

Aradmegye,

Barza községben egy jó forgalmu kettős járatu motoros malomban társat keresek. (Szakember előnyben részesül) Esetleg örök áron is eladó. Bővebb felvilágosítást ad: Popovici János barzai lelkész u. p. Borossebes. 1990

Elveszett foxterrier

nőstény kutya, teste fehér, fél pofája és füle fekete, Daisy névre halgat. Magtálaló kéri, illő jutalom ellenében Thököly-tér 6., I. 7. alá leadni. 1982

Arad legrégibb kerékpár-,

varrógépraktára és javító műhelye Alapított 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadságtér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Helikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Értesítem

a n. é. közönséget, hogy kárpitos üzletemet Szabadságtér 10. sz. alá helyeztem át, hol is elvállalok mindennemű kárpitos munkákat legjobban kivitelben, legolcsóbb árban házaknál is Link Jakab, kárpitos-mester. 1841

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb ur-házaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőressentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszer-tára Arad. 1224

Csillárok,

Villamos felszerelési

legolcsóbban

Diamant-nél

Atzdi Péter-utca 2. (B. Választó)

Biztosítom,

hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszert, brilliáns és gyémánt ékszert vagy pontosan járó zsebórát akar venni

alkalmi ajándéku

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Forray-utca

ZINNER

VILMOS 3103

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom,

hogy nem bánja meg

70 70

Ortodox

mindennemű elsőrendű fűszerárak, bor, ó-szilva a Főt. ortodox rabbi felügyelete alatt

Stein Mór

fűszerüzletében 1781

Tököly-tér 7. kaphalók.

Jó egészségének

fentartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-nélküli gyomortisztító hálaeszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 4575

ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Czikora István

képesített kőművesmester

Arad, Gyár-utca 11. a. sz.

Ajánlja magát az

építető közönség

szíves figyelmébe.

Készít minden a

kőművesmesterség

körébe vágó épít-

kezést, szolid és jó

kivitelben.

1947

Szívesen szolgál tervekkel és költségvetésekkel vidékre is.

!!Új kész butorűzet!!

Értesítem, hogy Arad, Boros Beni-tér 6. sz. alatt egy saját készítményű

KÉSZ BUTORŰZLETET

létesítettem, hol dus választéku raktárt tartok háló-, ebédlő-, előszoba és konyhaberendezések, ugyancsak mindennemű matt és politirozott munkából legolcsóbb árakon. Megrendeléseket leggyorsabban, legmodernebb kivitelig, rajzszerint leggyorsabban elkészítek.

Szállásparfogást kör:

JÓNÁS ALADÁR

asztalosmester. 1425

Műhely: Gr. Károlyi Gyula-utca 10. szám.

Gyakorlott

fésülőnő

ajánlja magát intelligens úri nők-höz. Elvállalja a mai kornak megfelelő legizlésebb és legkomplikáltabb fésüléseket. 1966

Juhász Viktória

Árpád-tér 4. sz., földszint.

Tégla kapható

alullrottnál, a vasut

közelében levő

téglaqyár telepemről

126

KIRLE ANTAL

FLÓRIAN-UTCA 6b SZÁM.

Üzlet-

helyiség

Forray-u. 7. sz. a.

k i a d o.

Bővebbet 1999

Wohlberg Lipót

cégne

Arad, Boros Beni-tér 22.

A kitalációban kitalálható OLLA-
kitalálók az OLLA kitalálót juttat.

OLLA
bizonyítottan a
legjobb higiénia kúsz

gummi-
szalagok
Tejjes, italok,
Arányok in-
gyen, OLLA
gummi szalagból
Wien, II/24,
Prater-
pass 57.

70 70

ünnepekre

ajánlok hechserral ellátott kitűnő

kóser szilvóriumot, bort

és mindennemű fűszereket

legolcsóbb árak mellett.

Rothstein Mór

Szabadságtér 3 1978

Mesés szép lesz az a hölgy
aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arcját vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

841

Ára egy tégelynek I. kor., Ibolya hölgypor I. kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárán **ARAD, Andrásy-tér 22. sz.**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó
köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a **Tussinál tea**
a 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

Csődeladási hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Steiner Ferenc dévai cég csődtömegének ügyeit intéző választmány elhatározta azt, hogy az alább megjelölendő áruk ajánlati árverés útján értékesítsenek; ezért felhívom az érdeklődők figyelmét a következőkre:

Az eladandó áruk a csődleltárnak 118—121., 126., 132., 137., 138., 139., 140., 143—147., 950—957., 1002—1010., 1023., 1038., 116., 1697—1722., 2159—2162., 2163., 2174., 2191., 2207., 2208., 2211., 2212., 2214—2215., 2225., 2243., 2253., 2455., 2456—2460., 2469., 2492., 2494., 2496., 2497., 2503., 2596—2528. tételei alatt vannak felsorolva; beszerzési áruk egy összegben 7571 kor. 93 fillért, becsértékük pedig 5930 kor. 82 fillért tesz ki. Tájékoztatóul felsorolom az egyes áru fajokat; ezek: mintegy 45 kg. különböző csokoládé, u. mintegy 1100 kg. különböző cukorkaáru, mintegy 4500 kg. különböző lisztáru, mintegy 170 tucat cipőkrém, mintegy 121 kg. lörzsir és fénymaz, mintegy 10 mm. szalonna és hár, mintegy 3200 kg. kocsikenőcs, mintegy 2/1 tonna hering, nagymennyiségű eredeti ládákban felbontatlanul álló gyufaáru, továbbá tekintélyes mennyiségű paprika, malozsa, árpagyöngy, végül egyéb romlandó fűszeráru kisebb mennyiségben.

Az érdeklődők a csődleltár másolatát nálam és a csődválasztmány elnökénél, Goldschmidt Mihály aradi nagykereskedőnél bármikor megtekinthetik, ha közelebbi tájékoztatásnak szükségét látják.

Az árverés ajánlati úton történik. Az ajánlatok hozzám küldendőek be 1912. évi április hó 2-ik napjának délutáni 6 órájáig; az ajánlathoz a felajánlott összeg 10% bántpénz-képpen melléklendő.

Tehetők az ajánlatok az áruk egészére és annak egy részére is.

Az árukat a déle 5-ös órákban bármikor készséggel megmutatom az érdeklődőknek.

Az árverés 1912. évi április hónap 3-ik napjának délután 11 órakor fog irodámban a csődválasztmány jelenlétében megtartatni. A csődválasztmány az ajánlatok felett oly módon fog határozni, hogy előbb szóbeli árverést tart és azután fogja felbontani az írásbeli ajánlatokat. A csődválasztmány egyik ajánlatot sem köteles elfogadni és jogosult az ingóknak más módon való értékesítését elhatározni. A vevő köteles a megvett ingókat azonnal átvenni és a vételárát, nemkülönben a III. fokozatu illetéket készpénzben lefizetni.

Dr. Ulain Ferenc,

1971

dévai ügyvéd, a Steiner Ferenc cég csődtömeg-gondnoka.

„Gambolier“

engedélyezett

IMPORTÁLT AMERIKAI

ügető mén Record 1.26,
(apja Bingen, Record 1.20)
fedez 100 koronáért.

1817

Ugyanitt eladó több jól behajtott amerikai félvér kocsiló.
Gutzjahr Gazdaság, Arad.

SIRIÁN V. ÉS TÁRSA

Telefon szám 910. fűszer és csemege kereskedése Telefon szám 910.

ARADON, Erzsébet királyné és Eötvös-utcák sarkán.

Ajánlják a közelgő húsvéti ünnepekre friss áruikat, u. m.: **bőjti cikküket** halárukat, szardiniát, pisztrángot, sajtokat, lipói turót, kaviárt, sárvári és techeni vaját stb.

Húsvéti ünnepekre: prágai sonkát, debreceni oldalast, mindennemű friss felvágottakat bel- és külföldi pezsgőt és borokat, francia liköröket, valódi szerémi szilvóriumot, teát, rumot, gyümölcsöt, színházi cukorkákat, húsvéti cukor- és csokoládé tojásokat és nyulakat, továbbá legkellemesebb francia illatszer különlegességet.

Az izraelita húsvéti ünnepekre összes fűszer áruimat.

1969

Megrendeléseket készséggel házhoz szállítunk.

A nagyérdemű közönség nagyrabecsült megrendeléseit kérjük kiváló tisztelettel

Sirián V. és Társa

fűszerkereskedése Erzsébet királyné-
és Eötvös utcák sarkán.